

Załącznik nr 1 do Uchwały Nr XXIII/174/08
Rady Miejskiej w Krynicy-Zdroju
z dnia 26 czerwca 2008r.

Załącznik nr 1 do Uchwały Zebrania Wiejskiego
Sołectwa Piorunka z dnia 15 czerwca 2008r.

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI PIORUNKA

Na lata 2008-2015

GMINA KRYNICA-ZDRÓJ

Piorunka 2008 r.

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE	4
1 CHARAKTERYSTYKA GMINY KRYNICA-ZDRÓJ	5
1.1 Położenie fizyczno - geograficzne	6
1.2 Warunki przyrodnicze, geologiczne i geomorfologiczne, hydrogeologiczne i hydrologiczne	7
1.2.1 Warunki przyrodnicze	7
1.2.2 Warunki geologiczne i geomorfologiczne	8
1.2.3 Warunki hydrogeologiczne i hydrologiczne	9
1.3 System transportowy.....	12
1.4 Rolnictwo	12
2 CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI PIORUNKA	14
2.1 Położenie miejscowości, przynależność administracyjna, powierzchnia, liczba ludności ..	14
2.2 Historia Piorunki	16
2.3 Przestrzenna struktura miejscowości	21
3 INWENTARYZACJA ZASOBÓW SŁUŻĄCYCH ODNOWIE MIEJSCOWOŚCI	22
3.1 Przyroda.....	22
3.2 Dziedzictwo kulturowe	22
3.3 Obiekty i tereny otwarte	23
3.4 Infrastruktura społeczna	24
3.5 Infrastruktura techniczna	25
3.6 Gospodarka i rolnictwo	25
3.7 Kapitał społeczny i ludzki.....	25
4 ANALIZA SWOT	26
PIORUNKA - ANALIZA SWOT – mocne strony.....	27
PIORUNKA - ANALIZA SWOT – słabe strony	27
PIORUNKA - ANALIZA SWOT – szanse	28
PIORUNKA - ANALIZA SWOT – zagrożenia	28
5 PLANOWANE PRZEDSIĘWZIĘCIA	29
6 OPIS PLANOWANYCH PRZEDSIĘWZIĘĆ.....	30
7 HARMONOGRAM RZECZOWO-FINANSOWY REALIZACJI PRZEDSIĘWZIĘĆ NA LATA 2008-2015	32
8 PRIORYTETY	33
9 WDRAŻANIE I MONITOROWANIE PLANU	33
10 PODSUMOWANIE	33

Wstęp

Rozwój i odnowa obszarów wiejskich to jedno z kluczowych wyzwań, jakie stoją przed Polską w okresie integracji z Unią Europejską. Zasadniczym jej celem jest wzmocnienie działań służących zmniejszaniu istniejących dysproporcji i różnic w poziomie rozwoju obszarów wiejskich w stosunku do terenów miejskich.

Plan Odnowy Miejscowości jest jednym z najważniejszych elementów odnowy wsi, jej rozwoju oraz poprawy warunków pracy i życia mieszkańców. Sporządzenie i uchwalenie takiego dokumentu stanowi niezbędny warunek przy aplikowaniu o środki finansowe w ramach „Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013” działanie „Odnowa i rozwój wsi”, jak również stanowić będzie wytyczne dla władz Gminy Krynica-Zdrój przy opracowaniu kierunków rozwoju miejscowości Piorunka.

Celem działania „Odnowa i rozwój wsi” jest poprawa jakości życia na obszarach wiejskich poprzez zaspokojenie potrzeb społecznych i kulturalnych mieszkańców wsi oraz promowanie obszarów wiejskich. Działanie umożliwi rozwój tożsamości społeczności wiejskiej, zachowanie dziedzictwa kulturowego i specyfiki obszarów wiejskich oraz wpłynie na wzrost ich atrakcyjności turystycznej i inwestycyjnej.

Obszarem realizacji Planu Odnowy Miejscowości Piorunka jest obszar tej miejscowości.

Niniejsze opracowanie zawiera charakterystykę miejscowości, inwentaryzację zasobów służącą odnowie miejscowości, analizę SWOT, czyli mocne i słabe strony miejscowości, planowane zadania inwestycyjne i przedsięwzięcia aktywizujące społeczność lokalną wraz z szacunkowym kosztorysem i harmonogramem zadań.

Opracowując niniejszy Plan Odnowy Miejscowości kierowano się następującymi dokumentami:

- Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013
- Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Krynica-Zdrój z dnia 4 marca 2005r. (Uchwała Nr XXXI/229/05 Rady Miejskiej w Krynicy-Zdroju)
- Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Krynica-Zdrój z dnia 24.01.2006r. (Uchwała nr XLIII/302/06 Rady Miejskiej w Krynicy-Zdroju)
- art.18 ust.2 pkt. 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2001 r. nr 142, poz. 1591, ze zmianami)
- Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi” objętego Programem Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 (Dz.U. nr 38, z 2008 poz. 220)

Niniejszy plan jest planem otwartym, który w zależności od potrzeb i uwarunkowań finansowych będzie mógł być aktualizowany. Takie sformułowanie pozwala na swobodę i oznacza to, że mogą być dopisywane nowe zadania, a także to, że może zmienić się kolejność ich realizacji w zależności od uruchomienia i dostępu do funduszy UE.

Wprowadzenie

Plan Odnowy Miejscowości Piorunka jest zdecentralizowany, posiada lokalny charakter, obejmuje ograniczony teren jednej miejscowości i przygotowywany jest z inicjatywy i przez mieszkańców miejscowości przy udziale przedstawicieli gminy.

Głównym celem planu jest odtworzenie i podtrzymanie atrakcyjności wsi, jako miejsca zamieszkania dla lokalnej społeczności. W dzisiejszych czasach, miasta oferują konkurencyjną alternatywę pracy i zamieszkania, dlatego rolnictwo traci, jako źródło utrzymania młodych ludzi, którzy migrują do wielkich miast w poszukiwaniu godziwego standardu życia. Zakłada się, iż wszelkie działania i zadania ujęte w Planie Odnowy Miejscowości Piorunka doprowadzą do odnowienia, ożywienia i doinwestowania, przez co wieś odzyska swoją atrakcyjność, jako miejsce zamieszkania, a swoim mieszkańcom zapewni godziwy standard i jakość oraz przyczyni się do zatrzymania dalszej migracji, a nawet powiększenia liczby mieszkańców.

Niniejsze opracowanie zawiera charakterystykę miejscowości, jej historię, analizę zasobów służącą przedstawieniu stanu rzeczywistego, SWOT - czyli mocne i słabe strony wsi, planowane kierunki rozwoju, a także zakładane przedsięwzięcia wraz z szacunkowymi kosztami i harmonogramem planowanych działań. W planie przedstawiono inwestycje, które powinna zrealizować gmina, niemające charakteru komercyjnego. Przedstawiono również planowane inwestycje lub działania lokalnej społeczności, które w uznaniu mieszkańców przyczynią się do odnowy i rozwoju wsi.

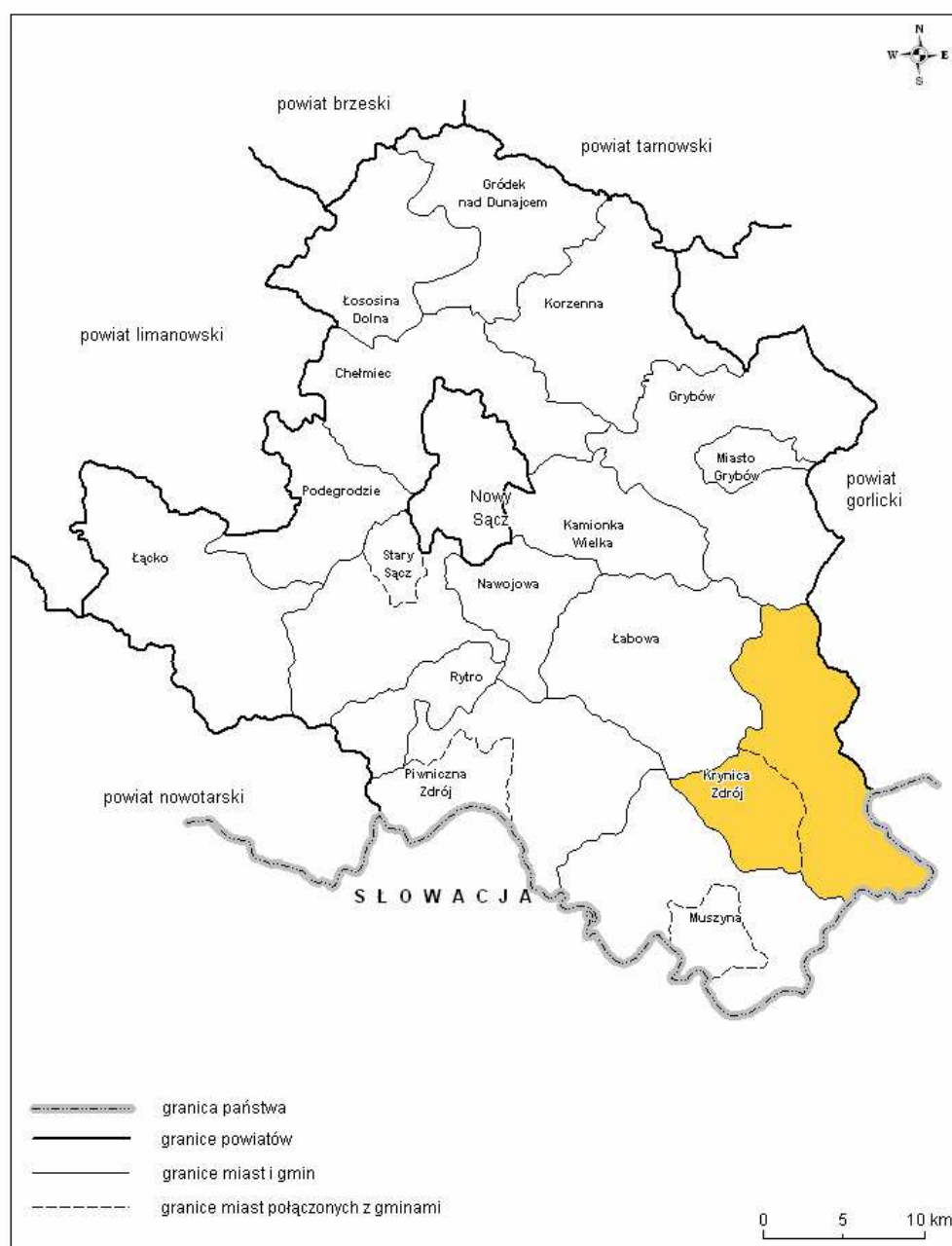
W Planie został także przedstawiony szczegółowy system wdrażania, system monitorowania i oceny realizacji Planu oraz system komunikacji społecznej.

1 CHARAKTERYSTYKA GMINY KRYNICA-ZDRÓJ

Gmina Krynica-Zdrój położona jest w południowo-wschodniej części powiatu nowosądeckiego w województwie małopolskim. Zajmując obszar o powierzchni 145,30 km² (9,35 % pow. powiatu) w tym miasto Krynica-Zdrój: 40 km² jest drugą co do wielkości gminą w powiecie nowosądeckim (po gminie Grybów).

Gmina Krynica-Zdrój jest jedną z 4 gmin miejsko-wiejskich powiatu nowosądeckiego. Granicę południowo-wschodnią gminy stanowi odcinek granicy państwowej Polski i Słowacji. Od wschodu gmina graniczy z gminą Uście Gorlickie (powiat gorlicki), a od północy z gminą Grybów, od zachodu styka się z gminą Piwniczna i graniczy z gminą Łabowa, od południowego zachodu z gminą Muszyna.

Położenie miasta i gminy Krynica – Zdrój na tle powiatu nowosądeckiego

W skład gminy miejsko-wiejskiej wchodzi 9 miejscowości, z których największe to: Miasto Krynica-Zdrój (11 806 mieszkańców), Tylicz (1 923 mieszkańców) oraz Berest (831 mieszkańców). Gminę Krynica-Zdrój zamieszkuje 17 557 osób (ok. 9,3 % ogółu mieszkańców powiatu, czwarte miejsce w powiecie), z czego prawie 70% w mieście Krynicy-Zdroju. Gmina Krynica-Zdrój charakteryzuje się średnim wskaźnikiem gęstości zaludnienia, wynoszącym 124 osoby/km² (średnia dla powiatu wynosi 125 os./km²). Gminę zamieszkuje 5 751 osób, a miasto Krynica-Zdrój: 11 806 mieszkańców.

Podstawowe kierunki użytkowania powierzchni ziemi na terenie gminy Krynica-Zdrój wynikają z warunków przyrodniczych, geomorfologicznych i społecznych. W strukturze użytkowania powierzchni ziemi dominują lasy i grunty leśne zajmujące powierzchnię 7 983 ha oraz użytki rolne - 5 630 ha. Powierzchnia gruntów ornych stanowi 52,3% powierzchni użytków.

Położona jest w zasięgu trzech pięter klimatycznych: umiarkowanie ciepłego, umiarkowanie chłodnego i chłodnego.

1.1 Położenie fizyczno - geograficzne

Gmina Krynica Zdrój w ujęciu fizyczno-geograficznym położona jest na pograniczu dwóch makroregionów należących do rozciągniętej od Śląska Cieszyńskiego po Bieszczady podprovincji Zewnętrznych Karpat Zachodnich. Są to Beskidy Zachodnie i Beskidy Środkowe. Beskidy Zachodnie reprezentuje tutaj Beskid Sądecki obejmujący południową i południowo-zachodnią część gminy, Beskidy Środkowe natomiast tworzy Beskid Niski w części północnej i wschodniej. Naturalną granicę pomiędzy mezoregionami stanowi dolina rzeki Mochnaczki łącząca się od północnego zachodu z doliną Muszynki. Tak ukształtowana forma morfologiczna oddzielająca Beskid Sądecki od Beskidu Niskiego biegnie z południowego wschodu na południowy zachód przez wsie Muszynka, Tylicz, Mochnaczka Niżna i Mochnaczka Wyżna. W Beskidzie Sądeckim położona jest w całości miejska część gminy, a także okolice Tylicza. Pozostałe miejscowości takie jak Polany, Berest, Piorunka i Czarna leżą w Beskidzie Niskim.

Karpaty Zachodnie zbudowane są z serii fliszowych powstałych w głębokich strefach basenu morskiego, osiagających znaczne, dochodzące do kilkunastu kilometrów miąższości. W strukturze litologicznej dominują piaskowce, zlepieńce i łupki, a także zespoły przewarstwień wymienionych typów. Beskid Sądecki charakteryzuje się obecnością najbardziej odpornych na niszczenie zespołów ławic skalnych. Jest on jednym z dziesięciu regionów Karpat Zachodnich, najdalej wysuniętym na wschód.

Przez gminę Krynica Zdrój przebiega Pasma Jaworzyny Krynickiej – jedno z dwóch, obok Pasma Radziejowej, w Beskidzie Sądeckim, rozdzielonych doliną Popradu. Wchodzące w jego skład najwyższe szczyty gminy to, poza kulminacją pasma, Jaworzyną (1114 m n.p.m.) – jednym z najwyższych szczytów w powiecie nowosądeckim, także Przysłop (935 m n.p.m.), Wierch (919 m n.p.m.), Jaworzynka (899 m n.p.m.), Wysokie Bereście (894 m n.p.m.), Huzary (865 m n.p.m.), Szalone (832 m n.p.m.), Bystry Wierch (821 m n.p.m.), Góra Krzyżowa (813 m n.p.m.), Jawor (810 m n.p.m.), Palenica (807 m n.p.m.), Szwarcowa (795 m n.p.m.), Bradowiec (770 m n.p.m.), Szczawna Góra (774 m n.p.m.), Wierszek (750 m n.p.m.), Góra Parkowa (741 m n.p.m.).

Pasma Jaworzyny na terenie gminy Krynica Zdrój rozczłonkowane jest dolinami kilku rzek, głównie Muszynki, Kryniczanki i Czarnego Potoku. Wąskie i głęboko wcinające się doliny potoków Beskidu Sądeckiego stanowią bazę erozyjną dla intensywnie zachodzących procesów niszczących. Doliny są stopniowo poszerzane w wyniku erozji bocznej, zmianom ulega także morfologia stoków. Częstym zjawiskiem jest tutaj powstawanie osuwisk.

Beskid Niski uznawany był za część Beskidów Zachodnich. Obecnie w wielu opracowaniach traktowany jest jako Beskidy Środkowe – makroregion przejściowy pomiędzy Beskidami Zachodnimi i Wschodnimi rozciągający się od Kotliny Sądeckiej na zachodzie po dolinę Osławy w województwie podkarpackim na wschodzie. Region ten tworzy wododziałowy łańcuch górski o wysokościach najczęściej wahających się pomiędzy 600-800 m n.p.m. z kulminacją dochodzącą do blisko 1000 m n.p.m. (Lackowa – 997 m n.p.m.) na terenie sąsiedniej gminy - Uście Gorlickie. Najwyższe wzgórza Beskidu Niskiego na terenie gminy Krynica Zdrój to Rozdziele (789 m n.p.m.), Harniaków Wierch (727 m n.p.m.), Piorun (743 m n.p.m.),

Mizarne (770 m n.p.m.), Dzielec (792 m n.p.m.), Pasieczka (792 m n.p.m.), Hłocza (774 m n.p.m.) i Łan (742 m n.p.m.).

Serie fliszowe tworzące Beskid Niski, zdeformowane w wyniku działania procesów denudacyjno-erozyjnych, charakteryzują się mniejszą odpornością na erozję w stosunku do Beskidu Sądeckiego.

Krynica-Zdrój z lotu ptaka

1.2 Warunki przyrodnicze, geologiczne i geomorfologiczne, hydrogeologiczne i hydrologiczne

1.2.1 Warunki przyrodnicze

Cały obszar dawnego województwa nowosądeckiego, w tym obszar gminy Krynica -Zdrój, rozporządzeniem Wojewody Nowosądeckiego Nr 27 z dnia 1 października 1997 r. został uznany za obszar chronionego krajobrazu.

Południowo-zachodnia część gminy objęta jest *Popradzkim Parkiem Krajobrazowym* (PPK) - *Uchwała nr 169/XIX/87 WRN w Nowym Sączu z dnia 11.11.1987 r.* Park został utworzony w celu ochrony wartości przyrodniczo-krajobrazowych tego obszaru i rozciąga się w pasmach Jaworzyny i Radziejowej, a częściowo także w Górach Czernichowskich i dolinie Popradu.

Na terenie gminy znajduje się *rezerwat krajobrazowy „Okopy Konfederackie”* (założony na miejscu jednego z obozów konfederatów barskich) o pow. 2,62 ha, w tym lasy stanowią 2 ha, a łąki 0,62 ha.

Celem utworzenia rezerwatu jest zachowanie w stanie niezmienionym pozostałości okopów z XVIII w. wzniesionych przez Konfederatów Barskich. Okopy zajmują wierzchołkową część wzgórza, posiadają kształt wydłużonej elipsy o osi północny zachód - południowy wschód. W większości porośnięte są lasem świerkowym z domieszką buczyny, w wieku 100-120 lat. Północno-zachodni cypel zajmują zbiorowiska łąkowo-pastwiskowe. Ponadto w gminie znajduje się 15 pomników przyrody.

Na terenie gminy znajdują się stanowiska roślin chronionych i rzadkich. Na terenach powyżej 950 m n.p.m. zachowały się stanowiska: prosienniczka jednogłównego, wiechliny alpejskiej, jastrzębca pomarańczowego, pięciornika złotego, śnieżyczki przebiśniegu. Jest tu także stanowisko bardzo rzadkiego w Karpatach czosnku siatkowego oraz niżowego dzwonka brzoskwiniolistnego.

W otaczających lasach występują: modrzyk górski, podbiałek alpejski, jaskier platanolistny i wiechla Chaixa.

Ponadto na terenie gminy występują stanowiska: naparstnicy zwyczajnej, rozchodnika karpackiego, prosownicy rozpięzchłej, paprotki kruchej, zanokcicy skalnej, turzycy orzęsionej, ostrożeńca dwubarwnego, trybuli leśnej, róży alpejskiej, olszynki bagiennej, piżmaczka leśnego, graba zwyczajnego, młaka, wawrzynka wilczetyko, listerii jajowej, pierwiosnka lekarskiego i pierwiosnka wyniosłego, parzydła leśnego, korzeniówki pospolitej, omiegu górskiego.

Występują także: tłoki wrzosowe z udziałem dziewięcisiła bezłodygowego, lilia złotogłów, tojad mołdawski, marzanka wodna.

Na terenie gminy zinwentaryzowano wiele gatunków chronionych zwierząt. Szczególnie dobrze rozpoznany jest teren masywu Jaworzyny Krynickiej. Wśród bogatej fauny gryzoni i owadożernych bytuje kilka gatunków chronionych: ryjówka malutka, rzęsorek mniejszy i orzesznica. Wśród dużych ssaków kopytnych i drapieżnych występują: jeleń, sarna, dzik, niedźwiedź, wilk, ryś, żbik, borsuk oraz drobne drapieżniki chronione: łasica i gronostaj.

Na terenie gminy znajdują się miejsca rozrodu i regularnego przebywania gatunków chronionych ptaków: orlika krzykliwego na terenach leśnictwa Mochnaczka Niżna i Tylicz oraz bociana czarnego na terenach leśnictwa Kopciowa i Tylicz.

Płazy i gady reprezentują: żmija zygzakowata, zaskroniec, jaszczurka żyworodka i padalec, kumak nizinny, wąż Eskulapa, traszka górską i karpacką.

Wśród ciekawszych gatunków bezkręgowców występują: motyl niepylak mnemozyna, modraszka dafnida, lśniak.

Lasy i grunty leśne w gminie Krynica-Zdrój zajmują powierzchnię 8 123 ha (55,9% ogólnej powierzchni gminy). W mieście Krynica-Zdrój udział lasów jest wyższy i stanowi 65,1%, natomiast na terenach wiejskich 52,4%. Lasy spełniają wielorakie funkcje: glebochronne, wodochronne i klimatyczno-uzdrowiskowe. Administracyjnie lasy należą do Nadleśnictwa Nawojowa oraz Zakładu Doświadczalnego w Krynicy-Zdroju. Nieznaczna część lasów to Lasy Komunalne oraz lasy indywidualnych gospodarstw.

1.2.2 Warunki geologiczne i geomorfologiczne

Gleby na terenie gminy Krynica-Zdrój utworzone zostały na zwietrzelinie skał fliszowych, na pokrywach soliflukcyjno-deluwialnych oraz na aluwialnych rzecznych. Stąd ich znaczne zróżnicowanie. Są to typowe gleby dla terenów górskich - szkieletowe o niewykształconym profilu glebowym. Najlepsze gleby to klasy IV bonitacyjnej, zajmujące procentowo niewielką powierzchnię gminy. Najczęściej występują gleby wytworzone na zwietrzelinie (zbocza i stoki). Są to gleby brunatne wylugowane, brunatne kwaśne, rzadko pseudobielicowe. Wytworzone są z glin pylastych, pyłów i iłów pokrywających zbocza i stoki. Na zboczach o nachyleniu powyżej 10% rozpoczyna się proces erozji gleb, nasilający się wraz ze wzrostem spadku. Na stokach o spadkach powyżej 25% i wylesionych zachodzi bardzo silna erozja prowadząca do ruchów masowych.

Jakość gleb na ogół jest lepsza u podnóża zboczy i stoków. W obrębie płaskodennych dolin występują gleby bagienne torfowo-glejowe.

Na terenie gminy Krynica-Zdrój znajdują się znaczne zasoby wód leczniczych. Wykaz udokumentowanych złóż wód mineralnych leczniczych zlokalizowanych w gminie Krynica-Zdrój przedstawiono poniżej:

L.p.	Nazwa złoża lub odwiertu w obrębie złoża niedostępniowego	Typ wody	Zasoby geologiczne bilansowe, Eksploatacyjne (m ³ /h)	Pobór m ³ /rok
1.	Krynica Zdrój	MS	30,56	67 212.00
2.	Tylicz	M	18,20	16 183.16

M – wody mineralne

MS – wody mineralne i słabozmineralizowane w jednym złożu

Źródło: "Bilans zasobów kopalin", PIG, 2002

Zasoby te stwarzają możliwości dla dalszego rozwoju uzdrowisk a także rozwoju branży zajmującej się eksploatacją i sprzedażą wód mineralnych i leczniczych.

Obfitość wód mineralnych, w tym zaliczonych do wód leczniczych oraz znakomite warunki klimatyczne, krajobrazowe, zalesienie oraz budowa geologiczna terenu gminy sprzyjają rozwojowi działalności uzdrowiskowej tego rejonu. Aktualnie na terenie gminy prawnie (rozporządzeniem - Rozporządzenie w sprawie złóż wód podziemnych zaliczonych do solanek, wód leczniczych i termalnych oraz złóż innych kopalin leczniczych, a także zaliczeniu kopalin pospolitych z określonych złóż lub jednostek geologicznych do kopalin podstawowych - Rady Ministrów z dnia 18.12.2001 roku /Dz.U. Nr 156, poz. 1815) uznane są wody lecznicze występujące w uzdrowisku Krynica-Zdrój oraz w miejscowości Tylicz określanej jako potencjalnie uzdrowiskowej.

Na terenie Krynicy Zdroju występuje duża ilość źródeł wód mineralnych. Cztery z nich są ujęte i eksploatowane dla potrzeb lecznictwa uzdrowiskowego. Są to: „Zdrój Główny”, „Słotwinka”, „Jan”, „Józef”. Dwa ujęte źródła „Słoneczne 1” i „Słoneczne 2” stanowią tzw. punkty zdrojowe ogólnie dostępne. Łączne zasoby eksploatacyjne tych źródeł zostały zatwierdzone w ilości 88,3 m³/d. Drugą grupę ujęć to 11 odwiertów płytszych (najgłębszy 425 m). Woda z tych otworów stosowana jest do kuracji kąpielowej z wyjątkiem ujęcia nr 5 („Tadeusz”) i nr 14 („Mieczysław”), które dostarczają wodę dla kuracji pitnej. Łączne zasoby eksploatacyjne zostały zatwierdzone w ilości 285,3 m³/dobę. Trzecią grupę stanowią „Zubery”, których głębokości kształtują się od 803,2 m (Z-IV) do 950 m (Z-II). Woda wykorzystywana jest do kuracji pitnej i butelkowania. Łączne zasoby eksploatacyjne zatwierdzone zostały w ilości 5,15 m³/dobę. Krynickie wody mineralne o wybitnych właściwościach leczniczych stosowane są w leczeniu schorzeń przewodu pokarmowego, szczególnie choroby wrzodowej żołądka, jelit i dwunastnicy, nadkwaśności, stanów zapalnych żołądka, jelit, chorób trzustki wątroby i dróg żółciowych. Ponadto stosowane są w leczeniu niedokrwistości oraz chorób przemiany materii. Szczawy krynickie oprócz kuracji pitnej wykorzystuje się również do leczniczych kąpeli mineralno-kwasowęgłowych. W rejonie Krynicy występują podkłady górskiej borowiny, zawierającej węgiel torfowy, związki żelaza, siarki, potasu i wapnia, kwasy humusowe, ciała żywiczne i woskowe oraz olejki eteryczne. Kąpiele i zawijania borowinowe leczą przewlekłe schorzenia stawów, kości, szpiku kostnego, stany pourazowe stawów, okostnej i mięśni oraz choroby układu nerwowego.

W rejonie Tylicza wody mineralne typu szczaw wypływają z licznych źródeł oraz zostały nawiercone otworami Tylicz I (T-I) do Tylicz VI (T-VI) oraz Tylicz IX (T-IX). Sumaryczna wielkość zatwierdzonych zasobów eksploatacyjnych z tych otworów wynosi 9,2 m³/h.

Ponadto, na terenie gminy występują piaskowce średnio i drobnoziarniste o spoiwie ilasto-krzemionkowo-wapnistym oraz surowce ilaste ceramiki budowlanej. Surowce te nie są eksploatowane i nie są ujęte w bilansie zasobów kopalin..

1.2.3 Warunki hydrogeologiczne i hydrologiczne

Gmina Krynica-Zdrój, podobnie jak pozostałe gminy powiatu nowosądeckiego, według hydrogeologicznego podziału A.S. Kleczkowskiego znajduje się w obrębie jednostki hydrogeologicznej MK – masyw fałdowy karpacki (orogen karpacki) z systemem czwartorzędowych dolin i kotlin. Są to rozległe obszary tzw. poziomów użytkowych o miąższości warstwy wodonośnej ponad 2 m (w utworach czwartorzędowych zwykle powyżej 5 m) z wodami przydatnymi do picia i na potrzeby gospodarcze o potencjalnej wydajności ze studni wierconej ponad 10 m³/h. Obszary te odpowiadają kryteriom przyjmowanym przez Państwowy Instytut Geologiczny dla wyznaczania użytkowych poziomów wód podziemnych.

Południowo-zachodnia część gminy leży w zasięgu GZWP nr 438 Magura-Nowy Sącz, natomiast niewielki skrawek w północnej części gminy - w zasięgu GZWP nr 434 Dolina rzeki Biała Tarnowska.

GZWP Nr 438 Magura – Nowy Sącz jest to jeden z trzeciorzędowych zbiorników fliszowych masywu karpackiego. Zbudowany jest z piaskowców. Charakteryzuje się niedużą zasobnością i dobrą jakością występujących w nim wód.

Obejmuje około 18 % powierzchni gminy (około 26 km²), w części południowej i południowo-zachodniej, przez którą przebiega należące do Beskidu Sądeckiego Pasma Jaworzyny. Zbiornik obejmuje tym samym znaczną powierzchnię miejskiej części gminy (około połowy), w tym większość terenów położonych na zachód od drogi krajowej nr 75. Pozostała część zbiornika położona jest poza terenem miejskim na południe od Tylicza.

GZWP Nr 434 *Dolina Rzeki Biała Tarnowska* obejmuje niewielki północny skraj gminy w rejonie sołectwa Polany. Zajmuje on na terenie gminy Krynica Zdrój około 0,5 km², czyli niespełna 0,5 % jej całkowitej powierzchni.

Poniżej przedstawiono podstawowe dane dotyczące GZWP nr 434 i GZWP nr 438.

Nr zbiornika	Nazwa zbiornika [GZWP]	Wiek utworów wodonośnych	Typ ośrodka	Powierzchnia GZWP [km ²]	Średnia głębokość ujęć [m]	Szacunkowe zasoby dyspozycyjne [tys. m ³ /d]
434	Dolina rzeki Biała Tarnowska	Q _d	Porowy	54	6	7
438	Magura-Nowy Sącz	TrF	Porowo-szczelinowy	250	80	5,0

Q_d- utwory czwartorzędowe związane z dolinami rzek

Tr F- trzeciorzęd i kreda we fliszu

Sieć hydrograficzną na terenie gminy Krynica Zdrój tworzą potoki typowo górskie. Charakteryzują się one wysokimi spadkami i dużym zasilaniem opadowym. Zmienność pogody znamieną dla terenów górzystych powoduje wyraźne wahania poziomu wód rzecznych. Gwałtowny przybór w wyniku roztopów i nawałnych opadów równoważony bywa często przez szybki odpływ i opadanie zwierciadła wody. Duży wpływ na stan wód rzecznych ma znaczny udział spływu powierzchniowego z wysokich partii gór, ułatwianego w wielu rejonach przez niski stopień zalesienia stoków, a tym samym małą naturalną retencję.

Rzeźba terenu i budowa geologiczna warunkują rozwój sieci rzecznej, dużą dynamikę rozwoju dolin, ich przebiegu, a także zmian morfologii w przekroju poprzecznym. Czynniki te mają jednocześnie wpływ na znikomy udział zbiorników wód stojących na terenie gminy Krynica Zdrój, podobnie jak i w pozostałych rejonach Beskidu Sądeckiego.

Gmina Krynica-Zdrój położona jest w całości w zlewni II rzędu rzeki Dunajec – prawego dopływu Dunajca. Dzielą ją natomiast zlewnie III rzędu dwóch prawych dopływów Dunajca – zlewnia rzeki Białej Tarnowskiej obejmująca północne rejony gminy oraz zlewnia Popradu stanowiąca znacznie większą część środkową i południową. Zlewnie IV rzędu tworzą Mostysza i Czyrniarka – dopływy Białej Tarnowskiej oraz Muszynka – dopływ Popradu.

Wododział pomiędzy zlewniami Popradu i Białej Tarnowskiej przebiega w środkowej części gminy ze wschodu na zachód, grzbietami górskimi Beskidu Niskiego – Mizarne, Piorun, Harniaków Wierch, Rozdziele i Pasieczka.

Zlewnia Muszynki stanowi około 75 %, zlewnia Mostyszy – 20 %, a zlewnia Czyrniarki – 5 % powierzchni gminy.

Potok Mostysza bierze swój początek na stokach Góry Pasieczka w okolicach Berestu, w północno-zachodniej części gminy. Sieć hydrograficzną zlewni Mostyszy tworzą takie potoki jak Piorunka i Bereścianka z dopływami Smolarką i Krzyżówką (zlewnia prawobrzeżna), a także Kamienna i Głębocka (zlewnia lewobrzeżna).

Czyrniarka jest potokiem znacznie krótszym o mniejszej zlewni i słabiej rozwiniętej sieci dopływów. Wypływa z północnych zboczy Góry Piorun, płynie przez wieś Czyrna, swój bieg kończy za wschodnią granicą gminy. Wpadają do niej niewielkie bezimienne strumienie o długościach rzadko przekraczających 2 km.

Muszynka natomiast jest największym ciekim powierzchniowym na terenie gminy Krynica-Zdrój. Wypływa spod Przełęczy Tylickiej na południowo-wschodnim krańcu gminy. Początkowo płynie w kierunku północno-zachodnim, przez Muszynkę, a następnie Tylicz, gdzie zmienia kierunek na południowo-zachodni i po kilku kilometrach, w rejonie góry Bradowiec opuszcza teren gminy Krynica-Zdrój.

Wody Muszynki pobierane są do celów pitnych dla Krynicy-Zdroju. Ujęcie wody o nominalnej wydajności 10 368 m³/d zlokalizowane jest w Powroźniku (km 7 + 250).

Długość Muszynki w granicach gminy to około 12 km. Na tym odcinku przyjmuje ona wody wielu dopływających poprzecznie potoków takich jak Szczawnik, Błatnik, Potok Zimne i Pusta w zlewni lewobrzeżnej oraz Mochnaczka, Bradowiec i Kryniczanka w zlewni prawobrzeżnej. W górnym biegu Muszynki dominuje zasilanie rzeczne z części prawobrzeżnej. Mochnaczka i Kryniczanka to największe jej dopływy w tym rejonie. Obie mają swe źródła na stokach Jaworzynki na północnych obrzeżach miasta Krynica-Zdrój. Kryniczanka prowadzi swe wody wprost na południe przez dzielnicę Słotwiny, a następnie centrum miasta. Do Muszynki wpada w Powroźniku w gminie Muszyna. Największe dopływy Kryniczanki to Czarny Potok i Szczawniczne Potoki.

Mochnaczka płynie w kierunku południowo-wschodnim przez Mochnaczkę Wyżną, Mochnaczkę Niżną i Tylicz, na terenie którego kończy swój bieg. Główne dopływy Mochnaczki to, odprowadzająca wody z najdalej na północ wysuniętych rejonów zlewni Popradu na terenie gminy, Fataloszka, a także Izbiański Potok, Mrokowski Potok i Róztoka.

Za bezwzględny wymiennik stanu infrastruktury technicznej związanej z zaopatrzeniem w wodę można uznać długość sieci wodociągowej w gminie. Według stanu na dzień 31.XII 2003 r. łączna długość sieci magistralnej (przesyłowej) wynosiła 44 km, natomiast długość czynnej rozdzielczej sieci wodociągowej wynosiła 38 km, a liczba przyłączy do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania 4 021 szt.

Obecnie publiczny system zaopatrzenia w wodę posiada miasto Krynica-Zdrój (poza 3 osiedlami), Tylicz, Muszynka i Czarna. Stopień zwodociągowania gminy wynosi ok. 85%.

Źródłem wody pitnej są wody podziemne i wody powierzchniowe.

Miasto Krynica-Zdrój zaopatrywane jest w wodę z 2 ujęć powierzchniowych (w Krynicy na potoku Czarny Potok i w Powroźniku na potoku Muszynka) oraz z 4 odwiertów (2 ulica Leśna, 1 ul. Stara Droga, 1 ul. Zieleniewskiego).

Tylicz zaopatrywany jest w wodę z 3 ujęć powierzchniowych (1 ujęcie na potoku Bradowiec i 2 ujęcia na dopływie potoku Mochnaczka), Muszynka z jednego ujęcia powierzchniowego na dopływie potoku Muszynka i Czarna również z jednego ujęcia powierzchniowego zlokalizowanego na i ze studni kopanych jako źródło uzupełniające.

Zdolność produkcji wszystkich ujęć wynosi ok. 15 900 m³ /d. Łączna sprzedaż wody w 2002 roku wynosiła 1 089,4 tys. m³ (w tym 95,8% stanowiła sprzedaż dla miasta Krynicy-Zdrój a ok. 3,1% dla Tylicza).

Woda z ujęć powierzchniowych poddawana jest procesowi uzdatniania na SUW.

Obecnie w gminie skanalizowane jest miasto Krynica-Zdrój (w ok. 95%) oraz Tylicz, Mochnaczka Wyżna, Mochnaczka Niżna i Muszynka. Kanalizacji sanitarnej nie posiadają do tej pory 4 wsie: Berest, Polany, Piorunka i Czarna.

Wg stanu na dzień 31.12.2003 r. długość czynnej sieci kanalizacyjnej wynosiła 87,1 km (65,8 km w 2002 r.), a liczba połączeń do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania - 1545 szt. (w 2002 r. - 1 295 szt.)

Wskaźnik skanalizowania gminy (wg stanu na dzień 31.12.2003r.) wynosił ok. 87% (wg stanu na dzień 31.12.2002 r. - 83,8%. Średni wskaźnik dla powiatu nowosądeckiego wg stanu na dzień 31.12.2002 r. wynosił 27,5%.

Obecny system kanalizacyjny miasta Krynicy-Zdroju funkcjonuje od okresu międzywojennego i jego stan techniczny jest zły; spękanne rury kamionkowe i betonowe powodują, że woda z potoków dostaje się do kanalizacji, co powoduje utrudnienia procesu oczyszczania ścieków, bowiem że na oczyszczalnię dopływa mieszanina ścieków z wodą. Nieszczelny system kanalizacyjny znajduje się na obszarze górniczym

eksploatującym wody mineralne i lecznicze, a więc system ten stanowi poważne zagrożenie skażenia wód podziemnych.

Ścieki z miasta Krynicy - Zdroju oraz z czterech skanalizowanych miejscowości są doprowadzane na oczyszczalnię w Powroźniku, zlokalizowaną tuż za granicą miasta. Przebieg sieci kanalizacyjnej w mieście pokrywa się z biegiem potoków, a więc ścieki grawitacyjnie dopływają do oczyszczalni.

Natomiast ścieki z czterech skanalizowanych miejscowości są pompowane do oczyszczalni w Powroźniku (wysokość podnoszenia ok. 100 m), co generuje znaczne koszty funkcjonowania przepompowni ścieków.

Poniżej podano charakterystykę *oczyszczalni ścieków w Powroźniku* (gm. Muszyna), zarządzanej przez MP GK Sp. z o.o. w Krynicy-Zdroju, której właścicielem jest Gmina Krynica-Zdrój.

Na oczyszczalnię dopływają ścieki z Krynicy-Zdroju, Mochnaczki Niżnej, Tylicza, Muszynki i Mochnaczki Wyżnej. Jest to oczyszczalnia mechaniczno-biologiczna z podwyższonym usuwaniem biogenów, oddana do eksploatacji w 1996 roku. Główne urządzenia: krata rzadka, krata gęsta, piskownik, reaktory wielofunkcyjne, osadnik wtórny.

Odbiornikiem oczyszczonych ścieków jest potok Kryniczanka (0+380km). Projektowana przepustowość oczyszczalni: 14 000 m³ /d.

Średnia ilość oczyszczanych ścieków wynosiła:

2001 rok	10 104 m ³ /d
2002 rok	8 726 m ³ /d
2003 rok	8 489 m ³ /d

Zagrożenie powodziowe na obszarze Gminy Krynica-Zdrój występuje w następujących rejonach: Krynica, Mochnaczka, Tylicz.

Stwarzają je następujące potoki przepływające przez teren gminy: potok Mochnaczka, potok Muszynka, potok Mostysza, potok Piorunka, potok Kamianna oraz potoki: Palenica, Źródłany, Kryniczanka i Czarny Potok przepływające przez miasto Krynica-Zdrój.

1.3 System transportowy

Przez teren gminy przebiega droga krajowa nr 75 Brzesko-Krynica oraz droga wojewódzka nr 977 Tarnów - Grybów - Krzyżówka, która łączy się z ważnym traktem karpackim biegnącym na linii Żywiec – Ustrzyki Dolne.

W połączeniach lokalnych istotną rolę pełnią drogi powiatowe: Polany - Kotów, Berest - Czarna - Mochnaczka, Krzyżówka - Tylicz - granica państwa. Ponadto na terenie gminy znajdują się drogi wojewódzkie :

- droga Polany – Kotów,
- droga Berest – Czarna – Mochnaczka
- droga Krzyżówka – Tylicz – granica państwa
- droga Krynica – Tylicz
- droga Powroźnik – Tylicz.

Gmina Krynica-Zdrój posiada także połączenie kolejowe z Muszyną, będące odnogą szlaku kolejowego Nowy Sącz.

1.4 Rolnictwo

Średni wskaźnik jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej w gminie wynosi 37,1 pkt. (wg JUNG w Puławach) i jest to najniższy wskaźnik wśród gmin powiatu nowosądeckiego. Średni wskaźnik dla powiatu wynosi 52,9 pkt.

Generalnie na terenie gminy jakość gleb jest niska. Z punktu widzenia przydatności rolniczej gleby można zaliczyć do kompleksu trawiasto-owsianego.

Grunty o najwyższej wartości rolniczej (IV klasa bonitacyjna) znajdują się w sołectwach: Czarna, Polany. Około 50% gleb to gleby kwaśne i bardzo kwaśne.

O poziomie i strukturze produkcji rolniczej decyduje cały zespół czynników, wśród których cechy środowiska naturalnego w przypadku obszarów górskich mają charakter decydujący. Najistotniejszym elementem przyrodniczym jest ukształtowanie terenu; wysokość bezwzględna, wysokości względne powiązane stopniem nachylenia zboczy górskich i ich ekspozycja w stosunku do stron świata. Gmina Krynica-Zdrój zaliczana jest do typowych regionów górskich ze względu na wzniesienie ponad 500 m n.p.m. i niski stopień rozwoju rolnictwa. Niskie temperatury powietrza, różnice termiczne na stokach w zależności od kierunku ich nachylenia oraz znaczna ilość opadów - wpływają na charakter produkcji rolniczej.

Zgodnie z danymi uzyskanymi z UMiG w Krynicy-Zdroju (stan na dzień 31.12.2003 r.) w gminie znajdują się 853 gospodarstwa rolne, w tym:

- do 4,99 ha - 551 (64,6%%)
- od 5,0 do 9,99 ha - 235 (27,5%)
- od 10,0 do 14,99 ha - 60 (7,0%)
- powyżej 15 ha - 7 (0,9%).

Średnia powierzchnia gospodarstwa wynosi ok. 5,9 ha. Najwięcej gospodarstw posiada areal w przedziale do 5 ha. W przedziale powyżej 10 ha znajduje się niecałe 8% gospodarstw.

Praca na roli

2 CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI PIORUNKA

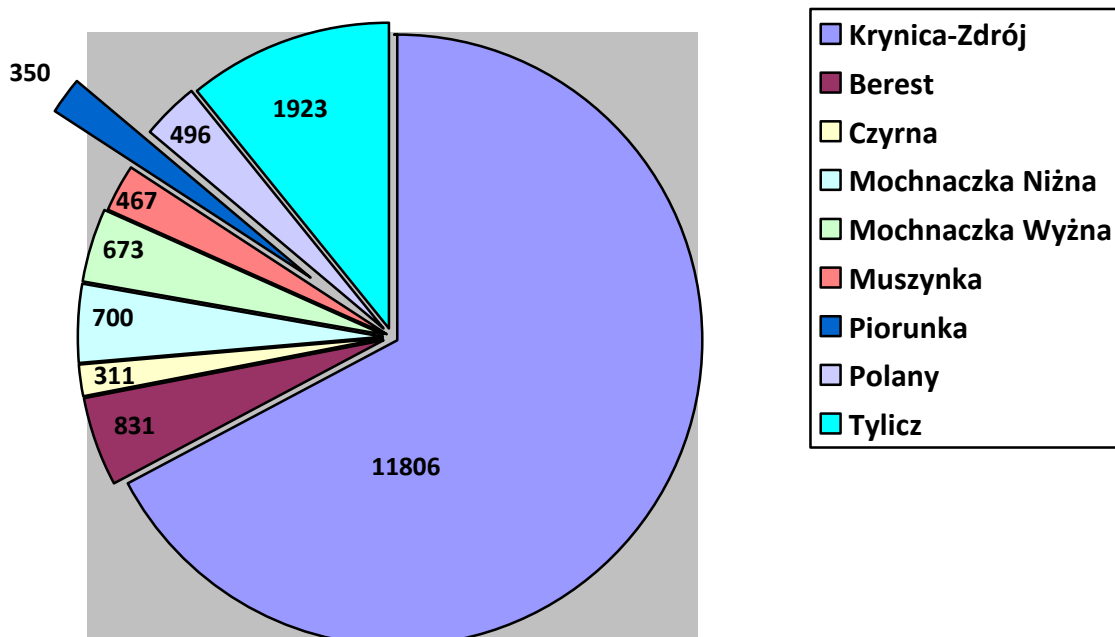
2.1 Położenie miejscowości, przynależność administracyjna, powierzchnia, liczba ludności

Nieduża wieś leży 3 km na zachód od Czerwnej w dolinie, nad potokiem o tej samej nazwie, uchodzącym w Floryncie do Mostysza, na wysokości 550 m n.p.m. Od zachodu nad samą wsią wznosi się Banicka Góra (620 m), na północy Kruhla (630 m) i Chłopski Wierch (644 m), a na południu Harniaków Wierch (727 m). Miejscowość Piorunka jest jedną z 9 miejscowości wydzielonych w podziale administracyjnym gminy Krynica-Zdrój, położonej w południowo-wschodniej części województwa małopolskiego, w powiecie nowosądeckim. Poniższa mapa ukazuje miejscowość Piorunka na tle gminy Krynica-Zdrój.

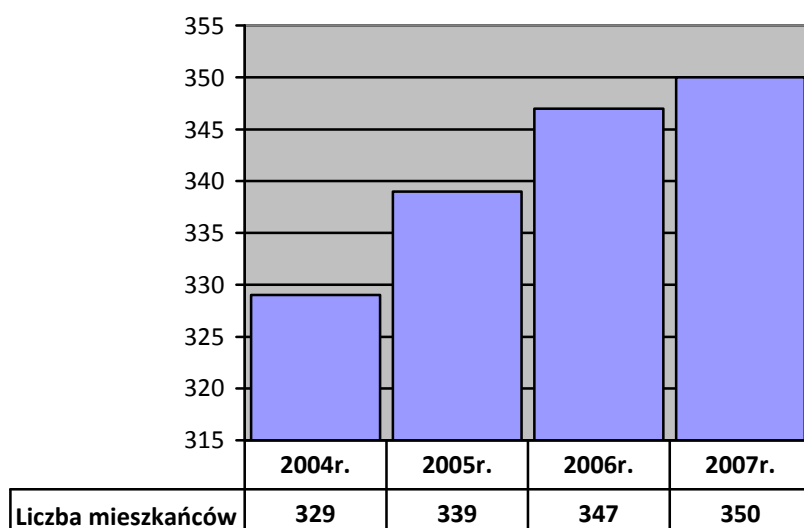
Powierzchnia sołectwa Piorunka wynosi 9,91 km² tj. 6,82% powierzchni gminy z czego grunty rolne wynoszą 2,86 km². Na terenie Piorunki znajduje się 10 gospodarstw ekologicznych posiadające certyfikat oraz 15 gospodarstw agroturystycznych.

Miejscowość Piorunka zamieszkuje (stan na 31.12.2007r.) 350 mieszkańców, co stanowi 1,99% ogółu ludności gminy. Poniższy wykres przedstawia liczbę mieszkańców w miejscowościach gminy Krynica-Zdrój.

Wieś Piorunka charakteryzuje się dodatnim przyrostem naturalnym, co sytuuje ją wśród miejscowości rozwojowych, których mieszkańcy widzą możliwość poprawy sytuacji społeczno-gospodarczej w przyszłości.

Liczba mieszkańców miejscowości Piorunka w latach 2004-2007

2.2 Historia Piorunki

¹Nazwa wsi pochodzi od gromowładnego Peruna, jednego z największych bóstw pogańskiej Słowiańszczyzny, szczególnie czczonego na Rusi. Podobno, jak głosi legenda, w miejscu, gdzie dziś stoi grekokatolicka cerkiew św. św. Kosmy i Damiana, przed przyjęciem chrześcijaństwa, stał jego posąg.

Wedle kronik Piorunka była w okolicy ostatnią, założoną w 1634 roku, wsią należącą do Klucza Muszyńskiego, zwanego też Państwem Muszyńskim, pozostającego w posiadaniu biskupów krakowskich. 12 sierpnia 1580 roku biskup Piotr Myszkowski nadał prawem arendy sołtysostwo szlachcicowi z Florynki Hieronimowi Michnowiczowi i jego spadkobiercom. Wtedy też wytyczono granice Perunki. Można przypuszczać, że data ta to także początek miejscowej parafii. Najstarszy dokument jej dotyczący, podpisany na zamku w Bodzentynie 9 marca 1641 roku przez biskupa Jakuba Zadzikę, mówi o przyłączeniu parafii i cerkwi do sąsiednich Brunar. Kolejny dokument związany z parafią to zapis na starej Ewangelii, z którego dowiadujemy się, że 21 maja 1643 roku zakupił ją Grigorij Prokopowycz i że pod groźbą klątwy 318 Ojców I Soboru w Nicei z 325 roku nikomu nie wolno jej stąd zabrać.

Dopiero w 1763 roku uregulowano na mocy dokumentu, podpisanego przez biskupa Kajetana Sołtyka 12 lutego na zamku w Kielcach, stan majątności parafialnych. Jeden łan sołtysi, z którego przez lata utrzymywali się kapłani miejscowej cerkwi, jeszcze w 1640 roku zakupił wielebny Maciej Bodniewicz, ale formalnego nadania dla pioruncańskiej parafii nie posiadał. *Łan tejże cerkwi i kapłanowi jej na wieczne czasy za posażny i erekcyjony przywłaszczamy, uznajemy na fundację wieczną naznaczamy* – zapisano. Ponadto w 1780 roku wyznaczono wedle starego zwyczaju: *pro vino et hostiis ad usum altaris* na potrzeby proboszcza zarówno z parafii w Czyrnej jak i Piorunce gospodarz z każdej roli miał obowiązek dawać kopę owsa i cztery chleby. Z dokumentu biskupa Sołtyka wynika, że przyłączenie cerkwi w Piorunce do parafii w Brunarach było krótkotrwałe, bo jak mówi: *Od wieków z parafią w Czyrnej jedną ręką były rządzone*. Skąpe informacje o życiu wsi z lat 1580-1634 są skutkiem pożaru cerkwi w Czyrnej, gdzie znajdowały się przypuszczalnie księgi parafialne Perunki. Jest wielce prawdopodobne, że nadania biskupów krakowskich z lat 40. XVII wieku dla wówczas jeszcze prawosławnej parafii miały przygotować grunt dla późniejszej parafii grekokatolickiej, kiedy to oficjalnie w 1692 roku diecezja przemyska przeszła na unię. Nowa trójdzielna cerkiew w typie północno-zachodnim św. św. *bezsrebrników* Kosmy i Damiana znajduje się w środku wsi, po prawej stronie wchodząc od oddalonego o trzy kilometry Berestu. Została wzniesiona w 1789 roku, na pewno na miejscu poprzedniczki, a przebudowana w 1909 roku służyła całej społeczności Piorunki do 1926 roku.

Perunka była wsią bardzo ładnie położoną. Trzy kilometry od głównej drogi traktowej, wiodącej z Grybowa przez Hutę i Krzyżówkę do Krynicy, na niezalesionej górskiej płaszczynie, wzdłuż górskiej rzeczki Mostyszy ciągnęło się około stu dwudziestu *chyz* oraz pola uprawne, otoczone średnio zalesionymi pasmami góorskimi, sięgającymi ponad 700 m n.p.m.

Liczba ludności we wsi utrzymywała się na podobnym poziomie. Schematyzm z 1879 roku podaje, że we wsi mieszkało 445 dusz, w 1909 roku 491. Po drugiej połowie XIX wieku zaczęła się masowa emigracja mieszkańców. Do Stanów Zjednoczonych, Kanady, Argentyny z parafii w Czyrnej i Piorunce wyjechało za chlebem ponad dwieście osób.

W 1928 roku w Piorunce zbudowano pierwszą publiczną szkołę podstawową. Wcześniej we wsi istniała nie rejestrowana szkoła parafialna. Na pewno w 1909 roku uczył w niej *diak Antoni Cidyło*, co odnotowuje „Schematyzm duchowieństwa grekokatolickiego”. Proboszczem w Czyrnej i Piorunce był urodzony w 1825 roku, a wyświęcony w 1851 o. Antoni Konstantynowicz, o czym dowiadujemy się jeszcze z Schematyzmu wydanego w 1879 roku. Na majątek parafii składało się 158 mórg pola ornego, 30 mórg łąk, 9 pastwisk oraz 24 metrów i 600 sążni lasu. W 1909 roku, zapewne ze względu na sędziwy wiek duchownego i wielkość obydwu, liczących ponad tysiąc wiernych, parafii, wyznaczono młodego wikarego, o. Włodzimierza Mochnackiego, urodzonego w 1870 roku, wyświęconego w 1896.

Na początku stulecia w Piorunce działały Czytelnia im. Michała Kaczkowskiego, skupiająca trzydziestu członków, Bractwo Cerkiewne św. Mikołaja – 113 oraz, w obydwu wsiach, Bractwo Trzeźwości, liczące 43 członków.

Dostęp miejscowych dzieci do oświaty był trudny. Te z końca wsi musiały wędrować dodatkowe trzy kilometry, żeby dotrzeć do odległej o dwa kilometry szkoły w Czyrnej. Najgorzej bywało podczas

srogich zim, kiedy to brakowało odpowiedniego obuwia i odzieży. Niektóre zmuszone były zostać w domu. Jednak rodzice starali się organizować naukę na miejscu, udostępniając własne chłazy. Mieszkańcy pamiętają, że tymczasowa szkoła mieściła się między innymi w izbie użyczonej u Porfirego Kuźniaka. Od

końca listopada 1926 roku, po schizmie tylawskiej, parafie grekokatolickie masowo zaczęły powracać do prawosławia. *My zawsze uważaliśmy, że jesteśmy prawosławnymi i tak przekonywał nas nasz proboszcz Teofil Kaczmarczyk, więzień Talerhofu i wielki patriota. On powiedział: „Dzieci, nie patrzcie na Zachód, bo nasza kultura nie łacińska, lecz bizantyjska”* – autorzy zamieścili w monografii wypowiedź Dymitra Trochanowskiego z Binczarowej. Poruszając ten temat podkreślają, że nie jest ich intencją roztrząsanie różnic religijnych, a jedynie przedstawienie istotnych dla społeczności Piorunki faktów historycznych. Idea powrotu do prawosławia do Piorunki

dotarła z sąsiadujących z nią od strony wschodniej Śnietnicy i Izb oraz po stronie zachodniej Królowej Ruskiej, Boguszy, Binczarowej, Wawrzki i Florynki. Przed wybudowaniem szkoły i nowej cerkwi nabożeństwa dla prawosławnych w Piorunce odbywały się na miejscowym cmentarzu przy cerkwi, a później w świetlicy grekokatolickiego diaka Sergiusza Bortniczaka.

W piśmie z 21 września 1928 roku metropolia zwracała się do Ministerstwa Wyznań i Oświaty Publicznej o przyłączenie kilku istniejących już parafii prawosławnych, m.in. w Czyrnej, do parafii wiodącej w Królowej Ruskiej – Boguszy. Wraz z powiększeniem się liczby wiernych („Szematyzm duchowieństwa grekokatolickiego z 1936 roku” podaje stan wiernych w Piorunce: 307 prawosławnych i 174 grekokatolików) użyczona świetlica nie wystarczała i postanowiono nabożeństwa przenieść do miejscowej szkoły.

Do 1936 roku szkoła pełniła zatem podwójną funkcję. Pierwsi księża zamieszkali u Grzegorza Kuncika, który przeznaczył plac pod budowę plebani. Klemens Szkarupski, wiejski pisarz przy sołtysie, którego zadaniem było m.in. szacowanie zapotrzebowania na drewno z lasów gromadzkich, wskazał, że jest ono potrzebne parafii prawosławnej zarówno pod budowę domu parafialnego, jak i świątyni. Po wybudowaniu w latach 1927-28 plebani, wierni postanowili, że głównym odpowiedzialnym za budowę świątyni będzie proboszcz, o. Stefan Paszkiewicz. Plac pod budowę, ofiarowany przez Tatianę Bortniczak i Tadeja Fedorcza, poświęcono w 1932 roku.

Nową cerkiew postanowiono wybudować w stylu wschodniogalicyskim, na planie krzyża, zwieńczoną trzema kopułami. Zatrudniono pięcioosobową grupę budowniczych Hucułów z Kołomyi, którzy mieli powstającą świątynię upodobnić stylem do cerkwi w Bartnem. Prace rozpoczęto jeszcze przed poświęceniem placu, łupiąc pochodzące z kamieniołomu Bodniewiczów w Czyrnej oraz Dziadków w Piorunce, a także z okolicznych pól kamienie na podmurówkę oraz zwożąc, co ładniejsze drzewo z miejscowego lasu. Wkład mieszkańców w przedsięwzięcie był nie tylko materialny. W wyznaczonych przez majstrów terminach stawiali się na placu budowy w charakterze pomocników. Owo zaangażowanie doceniły władze cerkiewne, które – mając na uwadze sytuację w Czyrnej, gdzie do prawosławia wróciła mniejsza część mieszkańców – ustanowiły Piorunkę w marcu 1936 roku parafią – matką.

Wyświęcenia nowo wybudowanej cerkwi, także św. św. Kosmy i Damiana, w 1936 roku w imieniu biskupa Szymona dokonał dziekan lwowski, archimandryta Beniamin w asyście wielu duchownych. 10 stycznia 1937 roku poświęcono przywieziony na saniach z ludwisarni Felczyńskich w Przemyślu, a umieszczony na wolno stojącej dzwonnicy, 700-kilogramowy dzwon, ze specjalnie wykonaną inskrypcją, dzięki której w listopadzie 2001 roku udało się odzyskać go i umieścić przy cerkwi prawosławnej Świętej Trójcy w Gorlicach.

Wreszcie nauka w szkole nie musiała odbywać się na zmiany. Niestety, stała ona na niskim poziomie. W 1933 władze oświatowe wprowadziły język łemkowski w oparciu o „Bukwar” i „Pierwszą

czytankę”, ale tylko dla dzieci z dwóch najmłodszych klas. Po czterech latach, bez żadnego wyjaśnienia, lekcje usunięto. Adamowi Ziębie, pierwszemu nauczycielowi i kierownikowi szkoły, przydzielono drugiego pedagoga, Ryszarda Chrzanowskiego. Kierownik Zięba cieszył się uznaniem w starostwie, miał też wyraziste poglądy polityczne. Z końcem sierpnia 1939 roku dopuścił się wielce niepedagogicznej prowokacji. *Nocną porą ze ścian w klasach szkolnych pozrywał portrety najwyższych dostojników państwowych i godło państwowe, które zniszczył na podłodze. Wczesnym rankiem powiadomił o tym policję i starostwo w Nowym Sączu. Do wioski przyjechali przedstawiciele Starostwa, Prokuratury i Policji, przeprowadzając przesłuchania, lecz winnych nie znaleziono i nikogo nie wywieziono do więzienia w Berezie Kartuskiej, gdyż taki był zamiar prowokatora* – napisał Iwan Szafran w „*Naszi nieszczęśliwi lemkiwscy doli*”, wydanej w Kanadzie w języku ukraińskim, były uczeń tej szkoły.

Oskarżeni najstarsi uczniowie, Jurek Adamiak i Jan Dziubiński, okazali się niewinni, winnego wskazały odciski palców. Podobno został zatrzymany i osadzony w więzieniu w Nowym Sączu. Po pierwszym wrześniu nikt nie dociekał, co się z nim stało. Z końcem czerwca 1947 roku Perunkę opuszczało siedemdziesiąt osiem rodzin. Pozostał tylko jeden Łemko, ożeniony z Czeszką. Wieś znacznie zmieniła swój wizerunek, dzięki przeprowadzonej tuż przed drugą wojną komasacji.

Rozdrabniane przez lata grunty zostały scalone. Za pierwotną wsią wiele kolonii. Rolnicy na tzw. „przebudowie” wznosili nowe chłazy niedaleko swoich pól. Perunka wzbogaciła się o nowe „dzielnice”: na Kryżach, na Czerceży, za Huszczom, nad Potokom, na Fyliwci, na Riwniach, za Werchom k. Beresta, na Jasinyku, za Jałynamy.

Przedwojenne życie toczyło się swoim trybem. We wsi działały dwa chóry parafialne, prawosławny i grekokatolicki. Grekokatolickim nadal kierował Sergiusz Bortniczak przy pomocy Jurka Adamiaka. Do prowadzenia chóru w cerkwi prawosławnej sprowadzono z Ukrainy niejakiego Porucidłę, pomieszkującego w Czyrnej. Antoni Rusynko uczył się u niego sztuki diakowania, którą przejął i kontynuował na Dolnym Śląsku w Przemkowie, gdzie był psalmistą do śmierci w 1980 roku.

W 1936 po poświęceniu cerkwi, parafia miała nowego gospodarza – o. Mariana Hrywnaka. Pełni entuzjazmu młodzi ludzie w wigilijny wieczór 6 stycznia 1936 roku wyruszyli z gwiazdą po domach. Tylko w samej Perunce odwiedzenie wszystkich domów przeciągnęło się do wieczora drugiego dnia Świąt. Wieść o grupie kolędniczej z Perunki szybko rozniosła się po okolicy. W następnych dniach odwiedzali chłazy w sąsiedniej Kamiannej, Binczarowej i Florynce. Z jasełkami trafili nawet do oddalonych o 15 kilometrów Izb, gdzie występowali w cerkwi i otrzymali zaproszenie na rok następny. Za uzbierane w trakcie kolędy pieniądze rzeźbiarz Grzegorz Płaskoń z Izb wykonał do cerkwi w Perunce trzyczęstowy ikonostas.

We wrześniu 1939r. ciekawscy udawali się do głównych dróg – pod Hutę lub do Beresta – gdzie mogli obserwować przemarsz wojsk hitlerowskich w kierunku Nowego Sącza i Grybowa. Powiatowe i gminne urzędy okupanci obsadzili swoimi ludźmi. Po powrocie z wojny obronnej w 1939 roku Jan Kuncik i kilku gospodarzy we wsi rozpoczęli budowy nowych domów oraz powiększanie gospodarstw. W 1941 roku Kuncikowie wprowadzili się do nowego domu, stary zostawiając swojej siostrze Eufrozynie.

Wojna przyniosła zmiany administracyjne w Cerkwi. Diecezja krakowsko-łemkowska przypadła podniesionemu w 1940 r. do godności biskupiej, przy aprobachie władz hitlerowskich, władcy Pałładijowi. Podzielił on łemkowskie parafie na dwa dziekanaty – wschodni w Czarnej z dziekanem o. Jurijem Pawłyszynem, źle postrzeganym przez władze za moskalofilskie poglądy, oraz zachodni z siedzibą we Florynce, do którego należała Perunka, gdzie funkcję dziekana pełnił o. Piotr Taranowski. W monografii Dymitra Rusynko i Adama Barny zapisano: *Któregoś lata 1940 lub 1941 r. biskup Pałładij wraz z dwoma diakonami czy księżmi wybrał się parokonną bryczką z woźnicą na wizytę w niektórych parafiach na Zachodniej Łemkowszczyźnie*. Wizytację rozpoczął podobno w Miliku, najstarszej parafii łemkowskiej, a stamtąd przez Krynicę, drogą na Słotwiny wyruszył przez Berest, Piorunkę do Florynki. Piorunka na tę wizytację przygotowywała się szczególnie uroczysto. Dwunastu jeźdźców w strojach ludowych na koniach przybranych wielobarwnymi wstążkami ruszyło do Beresta powitać dostojnego gościa i eskortować go aż do samej Piorunki. Na placu przed cerkwią tego letniego popołudnia czekał tłum. W cerkwi biskup odprawił moleben, spotkał się z wiernymi, na krótko zatrzymał się na plebanii u ówczesnego proboszcza o. Ignacego Kosmy i odjechał do Florynki.

Perunka jako jedna z nielicznych wsi na łemkowszczyźnie w okresie okupacji miała własną ochotniczą straż pożarną. Piętnastoma strażakami, zwanymi z niemiecka „fajermenami”, dowodził komendant Jan Dziubiński. Musztry strażackiej adeptów tak rzadkiego fachu uczył Jan Szkarupski, były

podoficer wojska polskiego. Miejscowa straż otrzymała sikawkę konną z pełnym wyposażeniem w liny, węże, topory, a do jej uruchomienia potrzeba było aż czterech strażaków. Kiedy pewnego razu zdarzył się pożar w zagrodzie Józefa Gomułki, fajermenom udało się uratować zabudowania nie tylko sąsiednich gospodarstw, ale i poszkodowanej zagrody. Mieszkańcy wsi nie pamiętają, żeby kiedykolwiek miały miejsce pożary okolicznych lasów. Te były dobrze strzeżone. Tradycją stało się, że umundurowani fajermen w białych kaskach od Wielkiego Piątku do Jutrzni Paschalnej pełnili honorowe warty przy grobie w cerkwi. Od 1940 roku Niemcy na roboty do Rzeszy zaczęli kierować młodych ludzi. Nieraz, przy pomocy policji ukraińskiej, urządzali łapanki. Raz udało się im schwycić aż osiem osób.

Do 1945 roku do Niemiec i Austrii wywieziono dwadzieścia cztery osoby, w tym cztery kobiety. Młodzi byli także obciążeni obowiązkiem przymusowej pracy w młodzieżowych hufcach Baudienst i Abteilung. Dwunastu chłopców i cztery dziewczyny z Perunki po ukończeniu szesnastego roku życia pracowało przy naprawie dróg publicznych w okolicy. Grzegorz Bodniewicz, urodzony w 1927 roku, pracował na drodze do Powroźnika, tłukąc kamień, którego sterty Niemcy wywozili ciężarówkami, aby umocnić drogę z Krynicy do Nowego Sącza, a także z Krzyżówki do Mochnaczki Wyżnej, gdzie potem w 1944 roku koło Izb budowali linię okopów i bunkry.

Z Powroźnika został przeniesiony do pracy w kamieniołomach w Krynicy, gdzie często Niemcy urządzali zbiórki celem „przeglądu mięśni” wśród darmowej siły roboczej. Grzegorz Boczniewicz wyglądał na krzepkiego młodzieńca, więc niemiecki strażnik powierzył mu ośmiokilogramową wiertarkę elektryczną z ponad 80-centymetrowym wiertłem, którą na wysokości kilku metrów drążył skały, wdychając przy tym mnóstwo pyłu. W wywiercone otwory drugi robotnik wkładał dynamit i zapalał lont.

Z Krynicy trafił bardziej na wschód, w okolice Jasła, gdzie pracował przy budowie linii frontowej. Po dwóch tygodniach udało mu się zbiec wraz z Janem Biszczykiem z Czirnej. Jednak po powrocie do domu prawie od razu trafił do kopania okopów na polach w Śnietnicy.

Nadszedł 1945 rok. W połowie stycznia Niemcy wzdłuż granicy polsko-czeskiej wysadzili tory, mosty kolejowe na trasie Grybów-Nowy Sącz oraz tunel w Ptaszkowej. Po kilku dniach w łemkowskich wioskach w gminie Tylicz i Grybów pojawili się radzieccy saperzy, by odbudować zniszczenia. Ci sami ludzie, którzy kilka dni wcześniej pracowali przy budowie okopów, znów zostali objęci obowiązkiem przymusowej pracy. Młodzi mężczyźni po powrocie z Ptaszkowej, gdzie w ciężkich warunkach, bez sprzętu, niemal ręcznie w ciągu dwóch tygodni w dzień i w nocy odbudowali most, aby transporty mogły ruszyć na front, cieszyli się, że odsunął się on daleko od linii Karpat i nareszcie nastąpi spokój.

Niestety, już w połowie marca w Perunce pojawili się agenci radzieccy, aby nakłaniać zdrowych mężczyzn w wieku od 18 do 40 lat do wstąpienia do armii. Jan Szafran w swoich wydanych w Kanadzie wspomnieniach pisze: *Mówili, że jak ktoś z poborowych... nie zgłosi się, to będzie uznany za wroga Związku Radzieckiego i wraz z rodziną wywieziony na Sybir. Aby naszej rodziny nie deportowali, sam byłem zmuszony zgłosić się Armii Czerwonej, ale dopiero za trzecim razem. Nikt z Perunki po pierwszym i drugim wezwaniu się nie zgłosił.* Armia Czerwona pociągnęła za sobą szesnastu mężczyzn. Ośmiu poległo w drodze na Berlin, na odcinku Bielsko-Biała – Praga. Pięciu zostało rannych. Wśród poległych był Jan – brat Grzegorza Bodniewicza. Przez lata Grzegorz i rodziny poległych pisali listy do instytucji z prośbą o wskazanie mogił poległych. Bez skutku. Udało się wrócić zaledwie trzem żołnierzom – Szymonowi Bendzińskiemu, Mateuszowi Kuźmiakowi i Andrzejowi Kopczy. Dwaj pierwsi oraz ranny Jan Jedynak wkrótce wyjechali „dobrowolnie” na Ukrainę, bo mieli kłopoty z władzą. Wiosną 1945 roku we wsi pojawili się agenci, by werbować do wyjazdu na Ukrainę. W 1940 roku nikt z perunczan nie wyjechał na wschód, teraz wyjazd był nieunikniony. Kwestia dobrowolnego przesiedlenia od początku podzieliła mieszkańców. Powołano komitet przesiedleńczy, przed którego siedzibą wieczorami agenci na zebraniach przy suto zakrapianym stole i zabawie roztaczali wizję beztrudnego życia na wschodzie. Nestor Bodniewicz, urodzony w 1880 roku i znający Rosję z czasów I wojny, nie dał się przekonać: – Pojechałbym zaraz, gdyby była tam władza carska, ale teraz nie pojadę – wyjaśnił. Za taką krytykę ustroju wraz z sześcioma gospodarzami został zamknięty na kilka godzin w piwnicy sąsiada. Pierwsi chętni wyjechali z końcem czerwca 1945 roku. Sprzedaż pozostawionych gospodarstw władze zajęły się jeszcze z końcem 1945 roku. W kwietniu 1946 roku we wsi ponownie pojawili się agenci. Tym razem z pomocą przyszli im żołnierze wojska polskiego, milicja oraz miejscowe władze powiatowe, chcące pozbyć się sąsiadów Rusinów. Ostatecznie, po dwóch miesiącach nacisku, Perunka zmniejszyła się o trzydzieści dziewięć rodzin. Opustoszały też parafie, niektórzy duchowni prawosławni wyjechali za wiernymi na wschód. W Piorunce nie było proboszcza. Warszawska kuria metropolitalna w maju 1946 roku do

Piorunki i Banicy, gdzie też nie było proboszcza, wysłała o. Włodzimierza Wieżańskiego. 22 i 23 maja spędziłem na pieszej podróży do wsi Izby, celem nawiązania kontaktu z proboszczem Dymitrem Chylakiem oraz zwiedzenia wsi i cerkwi w Piorunce, Banicy i Czirnej. [...] 27 maja 1946 r. (niedziela) odprawiłem nabożeństwo we Florynce i wieczernię w Piorunce. Na nabożeństwa te zebrało się około 500 osób – wspomina w swoich zapiskach kapłan. Ponadto w latach 1945-1947 nabożeństwa odprawiał, obsługując kilka parafii, o. Stefan Biegun. Z jego zapisków dowiadujemy się, że w maju 1946 roku parafianie postanowili dzwony cerkiewne przewieźć na przechowanie do Florynki pod opiekę o. Bieguna. Niestety, starosta nie wyraził na to zgody tłumacząc, że obecnie administrowaniem mieniem cerkiewnym na terenie powiatu miało się zajmować wojsko. Dla społeczności w Piorunce nastały bardzo ciężkie czasy. W lasach pojawiła się partyzantka ukraińska. Dniem przychodziło do wsi wojsko polskie, nocą ludzie z lasu. W Czirnej powiesili sołtysa i na ludzi padł strach. Nikomu nie mogli ufać, ich bezpieczny świat zaczynał się rozpadać na dobre. W tych trudnych czasach w czasie wojny sołtysiem był Jakub Żuk, ojciec zmarłego o. mitrata Michała Żuka z Lubina, a od 1946 roku – Jan Kuncik.

26 czerwca w czwartek do domu sołtysa przyjechało wojsko polskie, spisać wszystkich mieszkańców wsi. Polecono następnego dnia wysłać kilka wolnych furmanek do Mochnaczki. Wyznaczeni gospodarze zostali zawróceni z drogi, bo nadeszła wieść, że wojsko rozpoczęło już wysiedlanie domów „na przebudowie” i górnym krańcu wsi. Na końcu wysiedlano mieszkańców dolnego krańca, graniczącego z Polanami. Przydzieleni furmani z Polan pomagali wywozić dobytek swoich sąsiadów. Jednak nie dla wszystkich wystarczyło wynajętych wozów. Ludzie płakali i całowali progi rodzinnych domów żegnając się z ukochaną Łemkowszczyzną. We wsi została rodzina Dymitra Polańskiego, mieszkającego w pierwszym domu na skraju wsi. Wszyscy z nimi żegnali się, a oni płakali najbardziej. Wysiedleńcy z Piorunki odjeżdżali ze stacji w Grybowie. Ponad dwadzieścia kilometrów przez Polany, Florynkę i Kąclową szli obok wozów z dobytkiem, prowadząc inwentarz. Na wozach jechały małe dzieci. Reakcje przyglądających się były pełne współczucia: – Dokąd wiozą tych biednych ludzi? Dobrze że wysiedlają tych banderowców – mówili inni. Na stacji w Grybowie czekali przez noc pod mostem. Nie podstawiono wagonów, gdyż nie skończono wysiedlać ludności powiatu gorlickiego. Po trzech dniach transport dotarł do Oświęcimia, gdzie zgromadzono też ludzi z innych transportów. Wszystkich zaszczepiono i dano po kawałku chleba, a tych, którzy byli w wykazach, zaczęto przepytwać. Na Dolnym Śląsku Łemków z Piorunki osiedlono w okolicach Przemkowa, Rudnej koło Lubina. Po 1956 roku nie mogli wrócić do rodzinnej wsi z powodu zakazu władz powiatu nowosądeckiego.¹

W Piorunce znajdowała się również druga cerkiew – pomocnicza, która w latach 60. ubiegłego stulecia, została przebudowana na Dom Wiejski, który służył także przez pewien czas, jako szkoła (do roku 1998r., kiedy to otwarto nową szkołę, obecnie gimnazjum).

¹ źródło – fragmenty art. Anny Rydzanicz – „Miszkańcy dawnej Perunki” – Przegląd Prawosławny nr 6/2007

2.3 Przestrzenna struktura miejscowości

Kościół w Piorunce

Dominantą przestrzenną wsi jest dawna Cerkiew (obecnie Kościół rzymsko-katolicki) oraz Publiczne Gimnazjum usytuowane przy głównej drodze powiatowej po prawej stronie w kierunku wsi Czarna.

Otwarta przestrzeń wspólną jest przysiółkowe centrum wsi pomiędzy gimnazjum a Kościołem, wzdłuż której usytuowane są: sklep oraz Dom Wiejski (aktualnie, który jest przeznaczony do rozbiórki ze stan budynku wykonanego z bali w latach 60. lat 90-tych).

Dziś Piorunka w większości posiada nową zabudowę, obok której zachowały się stare domy z lat międzywojennych.

Wieś obecnie jest całkowicie zgazyfikowana i zelektryfikowana. Ma dostatecznie dobrą rozwiniętą sieć drogową, jednak nie posiada na długości obszaru zabudowanego chodników dla pieszych, a stan techniczny nawierzchni jest niezadowalający.

Wieś nie posiada zbiorczego systemu wodociągowego i kanalizacyjnego. Odpady komunalne wywożone są na wysypisko w Krynicy-Zdroju.

Publiczne Gimnazjum w Piorunce

3 INWENTARYZACJA ZASOBÓW SŁUŻĄCYCH ODNOWIE MIEJSCOWOŚCI

3.1 Przyroda

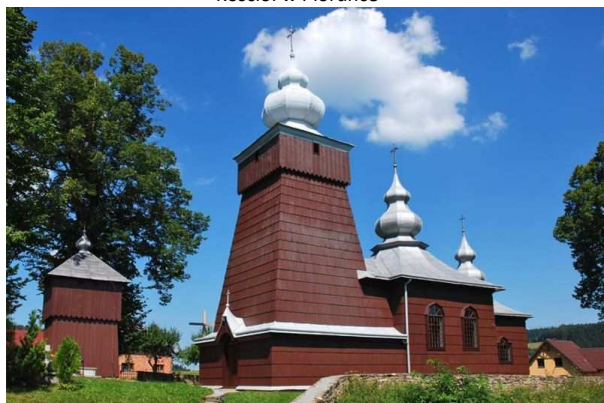
Istotnym elementem środowiska przyrodniczego i krajobrazu jest szata roślinna. Najcenniejszym jej składnikiem są lasy, które zajmują szczególną rolę w środowisku przyrodniczym, zapewniają zdolności produkcyjne i trwałość środowiska przyrodniczego, a jednocześnie są najskuteczniejszym czynnikiem kształtującym to środowisko. Ze względu na duże zalesienie terenu i okolic różnymi gatunkami drzew iglastych panuje tu swoisty mikroklimat tworzony przez będące w powietrzu olejki eteryczne sprzyjające leczeniu górnych dróg oddechowych. Duża ilość rojów pszczelich sprzyja filtrowaniu powietrza i świadczy o czystości środowiska.

Widok na Piorunkę

3.2 Dziedzictwo kulturowe

Kościół w Piorunce

Dawna Cerkiew Greko-katolicka p.w. św. Kosmy i Damiana zbudowana w 1789 r. w typie sakralnego budownictwa zachodnio – łemkowskiego. Jest drewniana, trójdzielna, jednonawowa, konstrukcji zrębowej z wieżą o konstrukcji słupowej. Całość wieńczą trzy baniaste kopuły. Wewnątrz zachowany został wystrój cerkiewny. Wnętrze nakryte sklepieniami zwierciadlanymi. Najstarszym, a zarazem w całości zachowanym zabytkiem jest rokokowy ikonostas z XVIII w. i boczne ołtarzyki późnobarokowe z końca XVIII wieku. Z ikonostasu zostały skradzione obrazy ze środkowego rzędu, które zostały odnalezione,

jednak nie powróciły do cerkwi. Na ich miejscu są teraz inne obrazy (wyróżniają się, iż w tym rzędzie są ciemniejsze). Odnowiona była w 1909 roku i w okresie międzywojennym, gdzie w ramach odnowy zamontowano żaroodporne miejsca na monstrancję w tabernakulum. Obok cerkwi znajduje się drewniana dzwonnica i przycerkiewny cmentarz.

Na tym cmentarzu można odnaleźć liczne pamiątki z przeszłości pod pomników nagrobnych. Niektóre napisy, mimo upływu czasu, wciąż można odczytać, choć nie jest to proste (przede wszystkim ze względu na barierę językową. Dialekt łemkowski jest zbliżony do języka ukraińskiego i rosyjskiego). Charakterystyczne są również krzyże łemkowskie wieńczące pomniki. Niektóre krzyże (głównie te z Kościoła) znajdują się w prezbiterium.

łemkowskie nagrobki

W wiosce zachowały się połemkowskie kamienne krzyże przydrożne oraz figura Matki Boskiej z Dzieciątkiem z XIX w., jak również liczne kapliczki.

Warte obejrzenia są również nieliczne zachowane przykłady połemkowskiej zabudowy gospodarskiej. Przeważnie są to spichlerze, ponieważ nowi mieszkańcy przebudowywali swoje domy. Na starych fotografiach widać charakterystyczne dachy pokryte gontami. Domy były zbudowane z zaciosanych kłód (aby uniknąć ich rozsuwania). Złożenia te nosiły nazwę węgła. Pomiedzy kłody dawano zaplecioną słomę, glinę rzadziej materiały do ocieplenia.

W tutejszych lasach, można natknąć się na fragment zapadniętej ziemi, w kształcie czworokąta. Są to ślady po fundamentach dawnych domostw, usytuowanych w lasach. Dowodem, potwierdzającym ten fakt, jest obecność drzew owocowych, obecnie zdziczałych, ale i tak ich owoce różnią się od owoców drzew dziko rosnących. Miejsca te nazywane są „chałupnicami”. W lesie można również trafić na pozostałości po wojnie, czyli okopy. Nie są one już niestety tak widoczne jak dawniej, gdyż porośnięte są trawą i mchem.

Zabudowa międzywojenna

W jednym z budynków połemkowskich, wciąż znajduje się piec – pozostałość po poprzednich osadnikach. Piece takie zajmowały bardzo dużo miejsca, ale miały też bardzo dużo różnych funkcji. Służyły przede wszystkim do suszenia owoców, ubrań, gotowania, wypiekania chleba, a także do spania (przy całodziennym paleniu, płytki na piecu nagrzewały się i dawały ciepło przez całą noc). Na piecu znajdowała się tzw. kopa, współczesny okap, ale o wiele, wiele większy. Pełnił funkcję komina, wędzono w nim wędliny (także suszono).

3.3 Obiekty i tereny otwarte

Piorunka nie posiada kompleksowego planu zagospodarowania przestrzennego, wszystkie uzgodnienia i zmiany w przeznaczeniu działek wydane są na podstawie decyzji o warunkach zabudowy. Oprócz tego wykonano kilka planów zagospodarowania przestrzennego obejmującego kilka działek. Teren wsi Piorunka objęty jest studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. W ramach studium zarezerwowano tereny dla docelowego zagospodarowania przestrzennego. Wstępnie na te cele rezerwowane są tereny tj:

- tereny rolnicze z podstawowym przeznaczeniem pod uprawy rolne oraz tereny rolnicze, w których nie wyklucza się zabudowy
- tereny zabudowy zagrodowej w gospodarstwach rolnych, hodowlanych i ogrodniczych z podstawowym przeznaczeniem pod lokalizację zabudowy, zagrodowej
- tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z podstawowym przeznaczeniem pod lokalizację zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej
- tereny leśne i zalesień
- tereny zieleni nieurządzonej z podstawowym przeznaczeniem pod zielone użytki rolne i zadrzewienia wzdłuż rzek, cieków i rowów melioracyjnych
- tereny obiektów produkcyjnych, składów i magazynów z podstawowym przeznaczeniem pod lokalizację zabudowy techniczno-produkcyjnej
- tereny zabudowy usługowej z podstawowym przeznaczeniem pod usługi publiczne i komercyjne
- tereny usług sportu i rekreacji
- tereny usług produkcyjnych w gospodarstwach rolnych, hodowlanych, ogrodniczych oraz gospodarstwach leśnych i rybackich
- tereny zagrożone powodzią: leśne i zieleni nieurządzonej

Wieś nie posiada miejsc rekreacyjnych, poza boiskiem przy szkolnym oraz zaniedbanym boiskiem przy strażnicy OSP. Brak jest placu zabaw dla młodszych dzieci oraz miejsca spotkań miejscowej ludności, jak również miejsca do organizowania i prowadzenia zajęć edukacyjno-kulturalnych, w celu zagospodarowania czasu wolnego lub propagowania i kształcenia ludzi, posiadających talent lub zdolności w tym zakresie.

Boisko przy Publicznym Gimnazjum w Piorunce

Przez wieś, ze względu na swoje położenie nie przebiegają żadne piesze szlaki turystyczne. Jedynie ze względu na zabytkową Cerkiew przebiega:

- Małopolski Szlak Architektury Drewnianej
- Szlak Cerkwi Łemkowskich Gminy Krynica-Zdrój oraz przebiega żółty Sąddecki Szlak Rowerowy biegnący z Muszynki przez Tylicz-Mochnaczki-Czyrną-Piorunkę-Berest-Polany do Nowego Sącza w ramach Karpackiego Szlaku Rowerowego. Szlak jest jedynie oznaczony, jednak brak jest infrastruktury z nim związanej wzdłuż obszaru miejscowości, takich jak: miejsc wyznaczonych wyłącznie dla rowerów, miejsc postojowych i widokowych, itp.

3.4 Infrastruktura społeczna

We wsi znajduje się Publiczne Gimnazjum wchodzące w skład Samorządowego Centrum Edukacji Szkolnej w Bereście, która skupia 120 uczniów z miejscowości Berest, Czyrna, Piorunka i Polany. Ponadto działa świetlica środowiskowa prowadzona przez Urząd Miejski dla dzieci z rodzin najuboższych.

Działa Ochotnicza Straż Pożarna posiadająca samochód gaśniczy typu GLM oraz prowizoryczną strażnicę w budynku przeznaczonym do rozbiórki z garażem na wymieniony samochód, jednak nie posiada nowoczesnej remizy oraz systemu selektywnego alarmowania i stacjonarnego numeru telefonu.

Budynek Domu Wiejskiego

Do niedawna funkcjonował Dom Wiejski, gdzie była prowadzona świetlica środowiskowa oraz zajęcia muzyczno-plastyczne, występy i zebrania miejscowej ludności. Aktualnie budynek, ze względu na swój wiek i zniszczenia nie nadaje się do remontu, jedynie do rozbiórki i wybudowania nowego Domu Kultury.

Miejscowości nie znajduje się żadna przychodnia medyczna - najbliższa przychodnia oddalona o 7 km znajduje się w miejscowości Polany, a prywatny gabinet

stomatologiczny znajduje się w Bereście. Najbliższe apteki oddalone są o 15km i znajdują się w Krynicy-Zdroju.

3.5 Infrastruktura techniczna

Piorunka nie posiada sieci wodno-kanalizacyjnej, dlatego aktualnie woda wydobywana jest z przydomowych studni kopanych a ścieki odprowadzane są do szamb.

W fazie projektowej jest budowa sieci wodo-kanalizacyjnej na terenie Piorunki i okolicznych miejscowości ze stacją uzdatniania wody w Bereście i oczyszczalnią ścieków w Polanach. Wieś obecnie jest całkowicie zgazyfikowana i zelektryfikowana. Ma dobrze rozwiniętą sieć drogową, ale jej stan techniczny jest niezadowalający. Wieś nie posiada zbiorczego systemu wodociągowego i kanalizacyjnego. Odpady komunalne wywożone są na gminne składowisko odpadów w Krynicy-Zdroju.

3.6 Gospodarka i rolnictwo

W miejscowości Piorunka zarejestrowanych jest 17 firm i zakładów usługowych, z których większość działa w branży budowlanej. W miejscowości zlokalizowany jest sklep spożywczo-przemysłowy oraz gospodarstwa agroturystyczne. Do większych firm zaliczyć można firmę produkującą ogrodzenia z drewna oraz rozlewnie wody mineralnej Krynicka Vita, działającą na zlecenie innych przedsiębiorstw.

Rolnictwo przede wszystkim nastawione jest i wyspecjalizowane w produkcji mleka, ze względu na dość duże zalesienie i górski charakter ukształtowania terenu.

3.7 Kapitał społeczny i ludzki

Na terenie miejscowości nie działa żadne prawnie zarejestrowane stowarzyszenie, jak również organizacja pozarządowa, ze względu na brak możliwości lokalowych. Nieoficjalne Koło Gospodyń, spotyka się w domach prywatnych, ze względu na brak możliwości zarejestrowania bez posiadania lokalu. Przy Kościele działa chór parafialny, który uatrakcyjnia nabożeństwa niedzielne i świąteczne. Ze względu na brak infrastruktury sportowej nie działa również żadne klub lub koło sportowe. Oczekiwane realizacje przedsięwzięć takie jak Wiejskie Centrum Kultury oraz boisko sportowe umożliwi, jak również zmobilizuje społeczność do tworzenia i działania grup społecznych.

Rozlewnia wody mineralnej Krynicka-Vita

4 ANALIZA SWOT

SWOT oparta jest na schemacie klasyfikacji dzielącym wszystkie czynniki mające wpływ na bieżącą i przyszłą pozycję organizacji na:

- zewnętrzne w stosunku do organizacji i mające charakter uwarunkowań wewnętrznych,
- wywierające negatywny wpływ na organizację i mające wpływ pozytywny

Ze skrzyżowania tych dwóch podziałów powstają cztery kategorie czynników:

- zewnętrzne pozytywne - szanse. Szanse to zjawiska i tendencje w otoczeniu, które gdy odpowiednio wykorzystamy staną się impulsem rozwoju oraz osłabiają zagrożenia.
- zewnętrzne negatywne - zagrożenia. Zagrożenia to wszystkie czynniki zewnętrzne, które są postrzegane jako bariery dla rozwoju firmy, utrudnienia, dodatkowe koszty działania. Istnienie zagrożeń ma destrukcyjny wpływ na rozwój organizacji lub powodzenie inwestycji. Jednocześnie nie pozwala na pełne wykorzystanie szans i mocnych stron.
- wewnętrzne pozytywne - mocne strony, czyli atuty organizacji. Mocne strony to walory organizacji, które w pozytywny sposób wyróżniają ją spośród konkurencji.
- wewnętrzne negatywne - słabe strony. Słabe strony to konsekwencja ograniczeń zasobów i niedostatecznych kwalifikacji. Mogą one dotyczyć całej organizacji, jak i jej części. Każda organizacja posiada słabe strony. Jednak zbyt duża ich ilość może spowodować, że organizacja nie utrzyma się na rynku konkurencyjnym, a inwestycja może przynieść starty, zamiast spodziewanych zysków.

Ogólne wytyczne wynikające z analizy SWOT są bardzo proste, ale niestety trudne do realizacji:

- unikać zagrożeń,
- wykorzystywać szanse,
- wzmacniać słabe strony,
- opierać się na mocnych stronach. (*)

**źródło: INTERNET*

PIORUNKA - ANALIZA SWOT – mocne strony

L.p.	Mocne strony
1	Piękne okolice
2	Rejon sprzyjający rozwojowi turystyki i rekreacji
3	Czyste ekologicznie środowisko
4	Czyste powietrze (brak fabryk, zakładów) i zadbane środowisko naturalne
5	Dobra sieć telekomunikacyjna
6	Rozwój budownictwa jednorodzinnego i turystycznego
7	Dobre położenie gminy (sołectwa) – strefa nadgraniczna z przejściem granicznym
8	Zaangażowanie społeczeństwa wiejskiego
9	Rezerwy terenowe do zagospodarowania przestrzennego
10	Korzystna sytuacja demograficzna, duża ilość osób w wieku produkcyjnym
11	Tereny malownicze pod względem krajobrazowo-przyrodniczym

PIORUNKA - ANALIZA SWOT – słabe strony

L.p.	Słabe strony
1	Brak kolektora ściekowego
2	Brak kanalizacji i sieci wodociągowej
3	Brak własnych środków finansowych
4	Brak planu zagospodarowania przestrzennego
5	Słaba komunikacja samochodowa
6	Zły stan dróg
7	Niski poziom edukacji (trudno się dostać na studia, wysokie koszty dojazdów i opłaty za studia)
8	Brak zwalniających szybkości w okolicach szkoły (tzw. Garbów ulicznych)
9	Brak chodników we wsi
10	Brak środków na jakiegokolwiek inwestycje

PIORUNKA - ANALIZA SWOT – szanse

L.p.	Szanse
1	Rozwój turystyki i agroturystyki
2	Budowa Wiejskiego Centrum Kultury
3	Budowa sali gimnastycznej
4	Rozwój eko-agroturystyki
5	Budowa boiska sportowego i utworzenie kół sportowych o różnych zainteresowaniach
6	Możliwość uzyskania środków unijnych
7	Wymiana kulturalno-oświatowa (zespół breake dance, amatorskie zespoły artystyczne itp.)
8	Współpraca regionalna i ponadregionalna (wyszukiwanie partnerów w regionie kraju i za granicą)
9	programy pomocowe UE,
10	integracja Polski z Unią Europejską – większy rynek pracy,
11	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich,
12	dopłaty bezpośrednie dla rolnictwa
13	zainteresowanie ze strony zagranicznych inwestorów,
14	Pomoc w różnego rodzaju szkoleniach np. w kursach językowych

PIORUNKA - ANALIZA SWOT – zagrożenia

L.p.	Zagrożenia
1	Przekazanie kompetencji gminom bez zabezpieczenia środków finansowych
2	Szybki rozwój sąsiednich gmin (konkurencja)
3	Brak środków finansowych gminy na rozwój bazy turystyczno-rekreacyjnej sołectwa
4	Niedoskonałość i niestabilność przepisów
5	Wzrastający koszt utrzymania
6	Ograniczenia prawne w zakresie inwestycji
7	Zwiększający się fiskalizm państwa obciążający prywatnych przedsiębiorców
8	Niekontrolowany rozwój turystyki

5 PLANOWANE PRZEDSIĘWZIĘCIA

W celu realizacji wytyczonej strategii nakreślonej w kierunkach odnowy miejscowości niezbędne jest zrealizowanie szeregu inwestycji uatrakcyjnających pobyt i inwestowanie w Piorunce:

1. Budowa kanalizacji i sieci wodociągowej
2. Budowa Wiejskiego Centrum Kultury
3. Sala gimnastyczna przy Publicznym Gimnazjum
4. Pole biwakowe
5. Plac zabaw dla dzieci
6. Budowa boiska sportowego
7. Ścieżki rowerowe
8. Budowa i modernizacja dróg:
 - a) Budowa chodników wzdłuż dróg
 - b) Oświetlenie dróg w centrum miejscowości
9. Renowacja zabytkowego ikonostasu w Kościele w Piorunce
10. Podświetlenie Kościoła
11. Poszerzenie i wydłużenie parkingu przy Kościele

Ikonostas w Piorunce

6 OPIS PLANOWANYCH PRZEDSIĘWZIĘĆ

1. **Budowa kanalizacji i sieci wodociągowej** – Inwestycja ta znajduje się w „Programie wodno-ściekowym Gminy Krynica-Zdrój na lata 2008-2011” opracowanym w Urzędzie Miejskim w Krynicy-Zdroju – działanie 1.1 „Budowa sieci kanalizacyjnej i wodociągowej w Berecie, Piorunce i Polanach”.
Realizacja projektu całkowicie rozwiąże problem zaopatrzenia mieszkańców i gości wodę pitną oraz odprowadzania i utylizacji ścieków komunalnych.
Realizatorem projektu będzie Gmina przy aktywnym udziale społeczności lokalnej.
2. **Budowa Wiejskiego Centrum Kultury** - W celu zaspokojenia i zagospodarowania czasu wolnego mieszkańcom tej miejscowości postanowiono wybudować budynek z przeznaczeniem na Wiejskie Centrum Kultury w Piorunce. WCK w Piorunce, prócz miejsca spotkań mieszkańców, prowadzić będzie działania:
 - kulturalne, poprzez organizację imprez kulturalno-rozrywkowych,
 - edukacyjne - poprzez prowadzenie zajęć z młodzieżą
 - społeczne - poprzez swobodny i ogólny dostęp do urządzeń komputerowych i Internetu
 - administracyjne.Zatem głównym celem projektu jest zagospodarowanie Centrum Wsi miejscowości Piorunka w gminie Krynica-Zdrój poprzez budowę Wiejskiego Centrum Kultury na działce nr 80, będącą własnością gminy, budynku o powierzchni użytkowej 341,6 m². W ramach projektu zostanie zakupione wyposażenie Centrum:
 - w sprzęt audio-wideo, komputerowy i nagłaśniający
 - w sprzęt muzyczny
 - umeblowanie Centrum
3. **Sala gimnastyczna przy Publicznym Gimnazjum** - plan budowy małej sali gimnastycznej przy szkole powstał kilka lat temu jednak do dnia dzisiejszego nie doczekał się realizacji. Wstępne przymiarki lokalizowały salę z wykorzystaniem istniejących ścian szkolnych, co znacznie ograniczyłoby koszty inwestycji. Celem projektu jest zapewnienie warunków dla realizacji programu zajęć wychowania fizycznego, poprawa stanu zdrowotnego uczniów poprzez stworzenie optymalnych warunków rozwoju fizycznego oraz rozszerzenie oferty zajęć pozalekcyjnych dla uczniów i mieszkańców miejscowości Piorunka. Do szkoły uczęszcza łącznie 122 uczniów. Szkoła nie posiada sali gimnastycznej. Zajęcia sportowe odbywają się na boisku szkolnym, a w okresie jesienno – zimowym na korytarzach szkolnych. Ćwiczenia prowadzone na korytarzu szkolnym (nieprzystosowanym do prowadzenia tego typu zajęć) realizowane są w bardzo ograniczonym zakresie. Biorąc pod uwagę fakt sukcesywnego zwiększania liczby godzin wychowania fizycznego istnieje pilna potrzeba budowy sali gimnastycznej. Wybudowany obiekt pozwoliłby także na stworzenie dodatkowej oferty spędzania wolnego czasu po zajęciach szkolnych.
4. **Pole biwakowe** – W celu podniesienia atrakcyjności miejscowości należy wykonać miejsce odpoczynku dla turystów podróżujących szlakami rowerowymi, szlakiem cerkwi łemkowskich i architektury drewnianej oraz wypoczywających w Piorunce. Miejsce wykonania pola biwakowego zlokalizowano na działce nr 74 należącej do gminy pod Kościołem, gdzie wymaga wykonania ogrodzenia, ławek z stołami oraz paleniska pod zadaszeniem.
5. **Plac zabaw dla dzieci** – spełniałby funkcję aktywnego i przyjemnego spędzania wolnego czasu oraz bezpiecznej zabawy dzieciom, które nie uczęszczają jeszcze do szkoły, ale również miejsce spotkań i kontaktów mieszkańców. Plac ma powstać na działce nr 37/2, będącej własnością gminy i będzie wymagało przygotowania terenu oraz zakup i zamontowanie odpowiednich urządzeń. Zagospodarowanie terenu zabaw urządzeniami (huśtawki, bujaki, równoważnie, przepłotnie oraz nowej piaskownicy) dostosowanymi do wieku i możliwości rozwojowych dziecka w naturalny sposób wygeneruje prawidłowe warunki dorosłym do sprawowania opieki nad bawiącymi się

dziećmi. Konsekwencją wdrożenia projektu będzie poprawa bezpieczeństwa dzieci podczas gier i zabaw oraz stworzenie nowej infrastruktury społecznej we wsi.

6. **Budowa boiska sportowego** – realizacja zadania przewiduje gruntowną przebudowę terenu, wykonania ogrodzenia i zakupu niezbędnych urządzeń w celu utworzenia boiska sportowego na cele aktywnego spędzania wolnego czasu. Będzie również służyło w celu rozgrywania turniejów szkolnych, organizacji imprez plenerowych, a w perspektywie utworzenia klubu sportowego. Boisko powstanie na działce nr 37/2 należącej do gminy Krynica-Zdrój, na której aktualnie znajduje się prowizoryczne boisko do gry.
7. **Ścieżki rowerowe** – dla realizacji zadania istotny jest fakt, iż planowana jest rozbudowa Sądeckiego Szlaku Rowerowego. Stwarza to możliwość przyłączenia wykonania infrastruktury wokół szlaku (poszerzenie ścieżki, wykonania znaków, tablic, itd.) Realizacja zadania wpłynie korzystnie przede wszystkim na poprawę atrakcyjności turystycznej miejscowości. Ponadto, wdrożenie projektu wpłynie korzystnie na jakość infrastruktury komunikacyjnej we wsi oraz na terenie sołectwa - w konsekwencji nastąpi poprawa bezpieczeństwa ruchu oraz stanu estetyki przestrzeni.
8. **Budowa i modernizacja dróg** – polega na wykonaniu nawierzchni na części drogi nr 134 i 204. Wytyczenie drogi nr 116, wybranie fos i utwardzenie tej drogi oraz poprawienie drogi pod Kruchą. Realizacja zadania zapewni dojazd mieszkańcom do domów i pól.
 - a) Budowa chodników wzdłuż dróg powiatowych i gminnych, która zwiększy bezpieczeństwo pieszych, w tym w drodze dzieci i młodzieży do szkoły i poprawa wyglądu estetycznego miejscowości
 - b) Oświetlenie dróg w centrum miejscowości wzdłuż drogi nr 129, co zwiększy bezpieczeństwo na drodze po zmroku.
 - c) Budowa i utwardzenie dróg do pól, ułatwi dotarcie rolnikom do upraw
9. **Renowacja zabytkowego ikonostasu w Kościele w Piorunce** – celem zadania jest zachowanie zabytkowego ikonostasu dla potomnych oraz ukazanie piękna malarstwa i rzeźby kultury grecko-katolickiej.
10. **Podświetlenie Kościoła** – wykonanie atrakcyjnej inscenizacji świetlnej podniesie atrakcyjność zwiedzania obiektu także po zmroku. Dodatkowo przejeżdżający przez wieś zainteresują się obiektem, który w ten sposób będzie widoczny z daleka. Podświetlenie kościoła będzie miało doskonały wydźwięk marketingowy – zainteresuje przejeżdżających i zachęci do zatrzymania się, zwiedzenia obiektu i przy okazji przeczytania tablicy informacyjnej o miejscowości i jej ofercie.
11. **Poszerzenie i wydłużenie parkingu przy Kościele** - do istniejącego już parkingu (100m x 2,5m), istnieje możliwość przedłużenia miejsc postojowych o 50m.

7 Harmonogram rzeczowo-finansowy realizacji przedsięwzięć na lata 2008-2015

L.p.	Nazwa zadania	Wartość [zł]	Źródło finansowania	Okres realizacji
1	Budowa kanalizacji i sieci wodociągowej Czyrna-Piorunka	12 mln	25% - budżet gminy – WPI 75% - dotacja z Funduszu Spójności	2008-2011
2	Budowa Wiejskiego Centrum Kultury	1,27 mln	10% - budżet gminy 90% - środki krajowe i UE	2009-2010
3	Sala gimnastyczna przy Publicznym Gimnazjum	1 mln	25% - budżet gminy 75% - dotacja z UE, dotacja MSiT	2009-2011
4	Pole biwakowe	15 tyś	30% - budżet gminy 70% - dotacja z UE	2009-2010
5	Plac zabaw dla dzieci	30 tyś	30% - budżet gminy 70% - dotacja z UE	2009-2010
6	Budowa boiska sportowego	500 tyś	25% - budżet gminy 75% - dotacja z UE, dotacja MSiT	2010-2012
7	Ścieżki rowerowe	100 tyś	25% - budżet gminy 75% - środki UE	2011-2013
8	Budowa i modernizacja dróg	1,5 mln	25% - budżet gminy 25% - powiat 50% - dotacja	2012-2015
a)	Budowa chodników wzdłuż drogi	100 tyś	25% - budżet gminy 25% - powiat 50% - dotacja	2012-2015
b)	Oświetlenie dróg	300 tyś	25% - budżet gminy 25% - powiat 50% - dotacja	2012-2015
c)	Budowa i utwardzenie dróg do pól	200 tyś	50% - budżet gminy 50% - dotacja	2011-2013
9	Renowacja zabytkowego ikonostasu w Kościele w Piorunce	300 tyś	30% - Parafia 70% - sponsorzy (lokalne firmy, gmina, konserwator zabytków)	2009-2010
10	Podświetlenie Kościoła	10 tyś	10% - Parafia 90% - sponsorzy, dotacje z UE	2010-2015
11	Poszerzenie i wydłużenie parkingu przy Kościele	40 tyś	10% - Parafia 90% - sponsorzy, dotacje z UE	2010-2015

8 PRIORYTETY

Część zadań opisanych w poprzednich rozdziałach z uwagi na sytuację prawną musi być realizowana przez instytucje zewnętrzne (remont i modernizacja dróg przez Powiatowy Zarząd Dróg), część planowanych zadań z uwagi na lokalizację na terenach prywatnych i komercyjny charakter musi być realizowana przez prywatny kapitał, nie wyłączając oczywiście wsparcia ze środków Unii Europejskiej.

Realizacja zadań: Budowa kanalizacji i Budowa sieci wodociągowej, Budowa Wiejskiego Centrum Kultury, Pole biwakowe, Boisko Sportowe, Ścieżki rowerowe, Sala gimnastyczna, modernizacja sieci dróg gminnych uzależniona jest od otrzymania przez Gminę Krynica-Zdrój dużych dotacji z różnych programów Unii Europejskiej i zarezerwowania w budżecie gminy wkładu własnego, co wcale nie będzie łatwe biorąc pod uwagę zwiększający się fiskalizm państwa i wzrost cen towarów, materiałów i usług.

Wykonanie zadań renowacja ikonostasu, podświetlenie Kościoła i wydłużenie parkingu również uzależnione jest od zabezpieczenia środków przez właściciela nieruchomości tj. Parafię Rzymskokatolicką i pozyskania dofinansowania z innych źródeł.

9 WDRAŻANIE I MONITOROWANIE PLANU

Wdrożenie Planu Odnowy Miejscowości rozpocznie się poprzez wprowadzenie go w życie uchwałą Rady Gminy Krynica-Zdrój. Wdrożenie Planu zaleca się Burmistrzowi Gminy Krynica-Zdrój, Radzie Sołeckiej miejscowości Piorunka oraz Sołtysowi wsi Piorunka.

Monitorowanie każdego przedsięwzięcia - czyli dbanie o prawidłowy jego przebieg przez cały czas jego trwania polega na systematycznym zbieraniu, zestawianiu i ocenie informacji rzeczowych i finansowych w postaci ustalonych wskaźników, które opisują jego postęp i efekty.

W monitorowaniu biorą udział wszystkie podmioty oraz komórki organizacyjne Urzędu Miejskiego w Krynicy-Zdroju zaangażowane we wdrażanie Planu Odnowy Miejscowości Piorunka.

10 PODSUMOWANIE

Opracowany Plan Odnowy Miejscowości zakłada w przeciągu 7 najbliższych lat realizację kilku zadań. Istotą tych zadań jest pobudzenie aktywności środowisk lokalnych oraz stymulowanie współpracy na rzecz rozwoju i promocji wartości związanych z miejscową specyfiką społeczną i kulturową.

Zakładane cele Planu przewidują wzrost znaczenia wsi jako lokalnego ośrodka rozwoju kultury, edukacji, sportu i rekreacji.

Realizacja Planu Odnowy Miejscowości Piorunka ma także służyć integracji społeczności lokalnej, większemu zaangażowaniu w sprawy wsi, zagospodarowaniu wolnego czasu dzieci i młodzieży oraz utworzeniu i rozwojowi organizacji społecznych.